

svensk **FALLSKÄRMS SPORT**

svenska fallskärmsförbundets medlemsmagasin

NUMMER ETT 2015

ÅRGÅNG 44

Klubbkollen – Söderhamn och Örebro

Riksstämman och **fallskärmsgalan** i Karlsborg

Hercules Boogie **del 2** – tacka alla de där galna svenskarna

CYPRESS

DISTRIBUTED WORLDWIDE

Reliability made in Germany

www.cypress.cc

Våren...

Innehåll, nummer 1, 2015

...är här. Det betyder att hoppssäsongen alldeles strax kommer att sätta igång på riktigt! Vissa har redan tjuvstartat, andra kommer att vänta tills det blir lite varmare. Det är roligt hur vi svenskar börjar göra rutin av att hoppa utomlands när vädret inte tillåter det här. Man hör fler och fler som sparar pengar eller tar ut semester för just en hoppresa.

Det mest aktuella inom fallskärmsbörjning i Sverige är riksstämman. Den ägde rum i mars och några av klubbarnas representanter var på plats i Karlsborg. SFF främjar numera vindtunnelflygning och nästa år är koldioxidkompenseringen obligatorisk. Ronny Modigs lämnar sitt arbete som ordförande efter fyra år. Vem som tar över stafettpippen presenterar vi inom en snar framtid. Mer om riksstämman finner du på sidorna 6-8.

Men alldeles strax får du som haft uppehåll sedan hösten hoppa här hemma. Hög tid att ringa sin favoritkontrollant alltså och i sinom tid göra den där årsförsta huvudfallskärmspackningen på vardagsrumsgolvet. Vill du testa dina kunskaper ytterligare inför premiärhoppet har vi gjort ett årsförsta-test på sidan 13. Vi har även sammanställt föregående säsong i siffror. Antal hopp, totalt och klubbvis och reservdragstatistik. För dig som är lagd åt det hållet, så finns dessa tabeller på sidorna 10-11.

I och med att säsongen strax kickar igång så är det även allt runt omkring som ska sättas igång. Kursplanering, HL-scheman och andra planer en klubb behöver göra för att komma igång, överleva eller växa. I detta nummer kan du även läsa om hur två klubbar driver sin verksamhet. Du kanske besöker dem i sommar?

Trevlig läsning!

Virginia
Mei
Tomas

- 5 **Kalendariet.** Lösryckt, **notiser** om smått och gott.
- 6 **Ordförandespalten,** Ronny Modigs.
- 6 **Riksstämman** och fallskärmsgalan i Karlsborg.
- 10 **Statistiken** 2014.
- 12 **Riksinstruktören** Petter Alfsson-Thoor – du kan.
- 13 **Incidentrapporter.**
- 13 Redo för **årsförsta**, quiz!
- 14 Vi **tävlar** 2015.
- 16 **Tillväxtpaketet** – så skall vi växa.
- 17 **Bas-kursen** – ett uppvaknande.
- 18 **Hercules-boogie**, del 2. Tacka alla de där galna svenskarna.
- 24 **Klubbkollen**, Söderhamns och Örebro Fallskärmsklubb.
- 26 Popcorn i vintermörkret – **filmfestivalen**.
- 28 **Nyfiken** på Magnus Falk.
- 32 Davids **fotoskola** del 1.
- 34 **Nära ögat** – axel med förhinder.
- 35 **Kontakta SFF**
- 36 **Baksidan.**

svensk FALLSKÄRMS SPORT

Ansvarig utgivare
Ronny Modigs
Svenska Fallskärmsförbundet
Telefon: 0706-04 06 10
E-post: ronmod@gmail.com

Chefredaktör
Virginia Åslund
Manhemsgatan 9
126 52 Hägersten
Telefon: 0702-87 00 34
E-post: virginia.aslund@icloud.com

Redaktörer – planering och texter
Tomas Almbo
Trädgårdsgatan 10
753 09 Uppsala
Telefon: 0706-28 80 82
E-post: tomasalmbo@gmail.com

Martin Eidensten
Flyglärargatan 7
128 36 Skarpnäck
Telefon: 0703-33 90 21
E-post: martin@eidensten.se

Produktion
Layout, originalarbete, bildredigering
Anders Nyqvist, Himmelsdyk,
Box 110,
438 23 Landvetter
Telefon 031-91 88 01
E-post: himmelsdyk@telia.com

Annonser
Anders Nyqvist, Himmelsdyk,
adress ovan.

Signerade artiklar
Signerade artiklar speglar författarens bild av verkligheten och inte nödvändigtvis Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material
Redaktionen ansvarar endast för beställt material. Vi förbehåller oss rätten att redigera insända texter. Godkännande av publicering i SFS är samtidigt publiceringsgodkännande av det tryckta materialet som en lågupplöst PDF-fil på hemsida tillhörande SFF eller SFS.

Utgivning
2/15: vecka 22
3/15: vecka 33
4/15: vecka 42
5/15: vecka 51
1/16: vecka 13

Adressändring
Medlemmar i Svenska Fallskärmsförbundet (SFF) skickar adressändring till SFF (se nedan). Endast icke-SFF-medlemmar skickar adressändring till Himmelsdyk (se ovan "Produktion").

Svenska Fallskärmsförbundet
Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon kansli / Rf: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post kansli: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Svensk Fallskärmsport,
ISSN 0280-11-X, är Svenska
Fallskärmsförbundets tidning och distribueras med
fem nummer per år till alla medlemmar i SFF.

Omslaget:

Ludvig Åkeson och Robbin Havasi kör parflygning med rök över Berga utanför Stockholm.

Foto: Mikael Söderberg/Försvarsmaktens HRC.

MORE IS LESS

MAKE YOUR RIG INVESTMENT LAST LONGER

Looking for the safest downsizing option, while saving money? With the Pulse, you can fit larger canopy sizes into your first container, making that investment more valuable and giving a longer life to your rig as you progress.

The smaller pack volume of the Pulse allows you to safely put larger canopies into that first container, with the ability to downsize to a smaller full zero porosity canopy when ready.

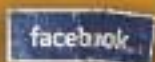
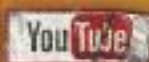
Everyone wants an easier pack job. You don't have to fight this canopy to get it into the bag. A great choice for beginners, as it helps you develop good packing habits without the hassle.

PULSE
BY PERFORMANCE DESIGNS

The Pulse and the Optimum reserve make for the perfect combination. Since both use our proprietary low bulk fabric, combining them gives you the ultimate in flexibility and safety.

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM

PROJECT ORANGE

CANOPY PILOTING • ACCURACY • CREW

VISIT PERFORMANCEDESIGNS.COM/PROJECTORANGE.ASP

10.16.13

**PROJECT ORANGE
AT SKYDIVE CITY, FL**

Svenskar på uppvisning i Irak

I april förra året åkte två svenska hoppare från Skånes Fallskärmsklubb till Irak för att hoppa från luftballong. Tobias Hellmark och Linda Svensson blev inbjudna genom en kontakt på hemmaklubben till en stor flygsportfestival som ordnades av de irakiska myndigheterna. Luftballongsfärderna flög över historiska platser och moskéer och när det gavs tillfälle fick passagerarna hoppa.

Flera deltagare från andra länder var inbjudna men många avstod på grund av oroligheterna i landet, men trots det deltog cirka 30 deltagare från Europa.

"Mentalt var det jobbigt, det är ju problem och krig i landet. Vi fick garantier från arrangörerna och irakiska myndigheten att allt skulle gå bra så vi övertygade oss själva. När vi kom på plats var alla tillmötesgående och det kändes tryggt. Det är ju inte bara krig, människorna där lever ju vanliga liv. Vi var inställda på att det inte skulle bli något hopp och skulle bli glada för ett, men det blev tre!" säger Tobias Hellmark.

Svenska Vindtunnel AB lägger ner

Svenska Vindtunnel lägger ner på grund av att det tar för lång tid att hitta ny mark för ett bygge. De hade planer på att bygga en vindtunnel på en plats i Stockholmsområdet med goda kommunikationer, men avtalet för marken drogs tillbaka av kommunen efter långdragna diskussioner. Efter att ha undersökt flera andra markalternativ har bolaget konstaterat att det tar för lång tid och lägger därför ner projektet.

"Det är tråkigt för att vi har byggt en stark grund med genomarbetade affärs- och marknadsplaner och med investerare redo att gå in och satsa de medel vi behövde..." skriver styrelsen för Svenska Vindtunnel på webbsidan.

Ett samarbete med något av de andra vindtunnelprojekten i Stockholm har diskuterats men på grund av olika agendor har de valt att inte samarbeta.

Kalendariet

På gång
2015

APRIL 2015

25: Safety Day & Tandemseminarium

MAJ

14: ISSA World Series (speed), Güntzburg, Tyskland

21-24: Swedish Jubilees Open & Nordic Championships in Classic Parachuting, Bulltofta

23-14: Rookievinkelhelg, Gryttjom.
Mer info: www.skydive.se/m-medlem/blogg.html

26-29: AFF-examinering, Johannisberg

29-31: KI-utbildning, Gryttjom

JUNI

1-5: Basic Camp (FS), Gryttjom. Mer info: www.skydive.se/m-medlem/blogg.html

5-6: ISSA World Series (speed), Gryttjom

6-7: Svenska Cupen 1, Johannisberg

12-14: PARAWCS 1, Riejka, Kroatien

12-14: SSC swoopcup 1, Gryttjom. Mer info: www.skydive.se/m-medlem/blogg.html

15-20: Midsommarbugi, Everöd

26-28: PARAWCS 2, Bled, Slovenien

26/6-5/7: Svenska Cupen 2, norra distriktet

26/9-5/7: SM i precision, Sundsvall

JULI

6-9: Advanced Swoop Camp, Gryttjom. Mer info: www.skydive.se/m-medlem/blogg.html

10-12: PARAWCS 3, Peiting, Tyskland

16-18: NM swooping, Gryttjom

27/7-2/8: SM, Gryttjom

AUGUSTI

7-9: PARAWCS 4, Belluno, Italien

10-13: Gryttjom Vinklar, Gryttjom. Mer info: www.skydive.se/m-medlem/blogg.html

17-19: NM CF & Anders Sandvik memorial, Gryttjom

22-29: EM stil och precision, Kanada

OKTOBER

31: Tandemexamnation, Johannisberg

SEPTEMBER

4-6: PARAWCS 5, Thalgaug, Österrike

4-5: SFF 60-årsjubileum (preliminärt datum)

8-12: FAI World Cup of Speed Skydiving, Teuge, Holland

11-12: SSC swoopcup 2, Gryttjom. Mer info: www.skydive.se/m-medlem/blogg.html

18-20: SM 10-manna speed, Johannisberg

18-20: PARAWCS 6 (final), Locarno, Schweiz

NOVEMBER

14-15: Förbundskonferens

DECEMBER

1-12: World Air Games, Dubai, Förenade Arabemiraten

Skydive Spain

4.600m
This is our territory

Jump in the Sun!

Twin Turbine 4600m

© Ever-Conte Photography

f Skydive Spain
t @SkydiveSpain
s SkydiveSpainOffice

Aeropuerto La Jolana, Dólades de la Mancha, Sevilla
02. +34 687 726 200. Office: +34 625 703 050
info@skydivespain.com - www.skydivespain.com

For beginners and progression

AFF Residential courses once a month, including transfers and 7 nights accommodation. Travelling alone? Don't worry, you'll be part of the family from the moment you arrive! Places limited, contact us now to book your course. Next courses: 14-20 April, 12-18 May, 16-22 June, 14-20 July, 15-21 September

Want to progress with FS or FF and obtain your B-Licence? Our all inclusive Progression Courses including FS/FF coaching gets all the theory and practical sessions complete while getting you in the air for FS or FF training. Just get to Sevilla airport and let us do the rest! Next courses: 19-25 May, 28 July - 03 August, 22-28 September

For experienced skydivers

From Zero to Hero Wingsuit Weekends
21-22 March, 20-21 June, 18-19 July

Skysaver Weeks 06-10 April, 04-08 May, 08-12 June, 06-10 July, 07-11 September, 12-13 September

TrackDayz 04-05 April, 06-07 June, 12-13 September

From Zero to Hero Wingsuit & Tracking Camp
April 30 - May 3, 07-10 May

Funshine Boogie 27-31 May

Flight 1 Canopy Course 101 & 102 with Brian Vacher
09-09 April

Did you know that the **UK National Skydiving Championships** are open to all nationalities? Why not participate in the largest 4-way FS competition in the world?

22 - 24 August: 4-way FS & VFS, 29 - 31 August: 8-way FS & FF, Freestyle & Speed

More details: info@skydiving.co.uk

Det har hunnit gå fyra och ett halvt år sedan jag ringde till Peter "Törna" Törnестam i valberedningen och anmälde mitt intresse för att vara ordförande för Svenska Fallskärmsförbundet. Nu var det dags för mig att ge tillbaka till den sport som jag hade fått så mycket av i så många år.

Jag ansåg framför allt att vi behövde en gemensam strategi. Det var – och är – en förutsättning för att kunna jobba långsiktigt med att stärka vår sports position i samhället så att vi ska kunna fortsätta att hoppa fallskärm i många år framöver.

Under mitt första år som ordförande la vi fast strategin. Sedan den klubbades på riksstämman 2012 har vi haft konkreta mätpunkter för att regelbundet ta tempen på hur fallskärmssverige mår. Varje år följer vi upp de punkterna på förbundskonferensen.

Vi har lyckats med en hel del:

- Vi har en långt bättre intern kommunikation i fallskärmssverige idag, med en levande webbsida och aktiv närvaro i sociala medier. Det hjälper oss att jobba tillsammans över klubbgränserna och binder oss samman.
- Vi har haft många framgångar på tävlingsidan. Sverige har tagit flera EM-medaljer och svenska hoppare har deltagit i många internationella rekord. Det tävlande fallskärmssverige växer både i antal grenar och utövare. Ett exempel på det är att vi under 2015 kommer att ha mer än dubbelt så många tävlingsarrangemang i Sverige än när jag blev på som ordförande.
- Genom börja-tävla-helgerna och Team Playgroud har vi tävlingsatsat på bredden, och det har gett resultat i form av nya lag, först på intermediate-nivå och sedan i våra open-klasser.
- Vi har tagit stora kliv framåt med miljöarbetet, där vi är det flygsportförbund som ligger mest i framkant, och närmar oss det strategiska målet att klimatkompensera för all hoppning.
- Vi har förstärkt och vidareutvecklat vår relation till Försvarsmakten och som frivilligorganisation. Inte minst syns och märks det när SFF:s uppvisningsgrupp gör väl genomförda och uppmärksammade inhopps på stora evenemang som Almedalen och Pride.
- Vi har sett till att tävling i vindtunnelflygning numera är en del av vår idrott och vårt för-

bund i likhet med hur det ser ut internationellt där detta ligger under International Parachute Committee.

- Vi har synliggjort tävling och andra goda prestationer genom den årliga Fallskärmsgalan. Vi har också instiftat Medaljkommittén för att dela ut förtjänsttecken för viktiga prestationer utanför tävlingsarenan.
- Vi har en hög nivå på vårt utbildnings- och säkerhetsarbete, något som i stor utsträckning är riksinstruktör Petter Alfsson-Thoors och alla utmärkta förbundsinstruktörers förtjänst. Petter har byggt upp en stark instruktörskår och ett genomtänkt system för att kvalitetssäkra våra utbildningar, inte bara tekniskt utan även vad gäller mjuka värden som mognad och kultur.
- Slutligen har vi skapat Flygkommittén som bevakar luftrumfrågor, ett område som bara kommer att bli mer och mer avgörande för oss.

Det finns fortfarande mycket att göra och strategiskt arbete tar tid. Tillväxten går trögt men vi har satt igång ett stort arbete där vi både har ställt oss frågan varför vi inte växer och hur vi kan förändra det. Ett tillväxtpaket sjsätts under 2015 och det ska utvärderas löpande.

Självt har jag möjligtvis startat en rörelse och tagit fram en metod, men idéerna och arbetet med att värka fram resultaten har kommit från hela organisationen och alla er medlemmar. För det vill jag rikta ett stort tack till er alla därute i fallskärmssverige som ständigt bidrar till sporten med er kraft, kunskap och kärlek till fallskärms hoppningen.

Tack för förtroendet att få leda fallskärmssverige en tid, det har varit ett privilegium. Nu är det dags att lämna över till en ny styrelse och på sikt en ny ordförande som med ny energi kan fortsätta att driva utvecklingen framåt.

Ronny Modigs

avgående
ordförande i SFF

Riksst

Svenska Fallskärmsförbundets nya ordförande är ännu inte utsedd men styrelsen har två nya medlemmar. Klimatkompenseringen är missuppfattad och tävling i vindtunnel är numera inkluderad i stadgarna. Riksstämman 2015 har ägt rum!

Du som inte var på plats får en sammanfattning här.

Text	Virginia Åslund
Foto	Gunilla Sigurd, Anders Nyqvist

Det mest anmärkningsvärda på årets riksstämman var att valberedningen inte hade fått fram en enda kandidat till ordförande. Lösningen blev att frågan om ny ordförande ajournerades till dess att en ny extra årsstämma utlyses, något som man kom överens om skulle ske senast 2 maj. En ny valberedning sattes ihop på plats med sökandet efter en ny ordförande som enda uppgift.

Styrelsen fungerar fram till den extra årsstämmen med Gunilla Sigurd som vice ordförande. De två nya ledamöterna är Henna Canevin, som ersätter Boel Stier i rollen som kommunikationsansvarig, och Bengt Lysell som ersätter Håkan Dahlquist, dock inte som jurist i styrelsen utan som ansvarig för tävlingsfrågorna.

Håkan D lämnar efter många år

Håkan Dahlquist har suttit i styrelsen sedan 1992 och gjort ett gediget jobb för fallskärmsförbundet i flera decennier. Han var under flera år på 2000-talet ordförande i tävlingskommittén och har framför allt stöttat övriga styrelsen i förningstekniska och juridiska frågor.

Håkan Dahlquist kommer även fortsättningsvis att ha med fallskärmssporten att göra som styrelseledamot i Svenska Flygsportförbundet.

Ronnys strategi i mycket klart

Ordförandestolen lämnas alltså tillfälligt tom när Ronny Modigs avgår efter fyra år. Det var under hans ledning som Svenska Fallskärmsförbundets strategi togs fram 2011. Den har därefter varit vägledande för det gemensamma arbetet med att skapa legitimitet för vår sport och förbättra förutsättningarna för att hoppa fallskärm i Sverige.

Det mesta av planen kan bockas av, främst märks det på tävlingsidan, där det är både fler tävlande och tävlingar. En enda punkt som behöver en åtgärd är tillväxtfrågan. Efter enkätundersökningen i höstas har förslag på åtgärder tagits fram, ett "tillväxtpaket". Läs mer om det på sidan 16.

Vindtunnel nu i stadgarna

Till stämman var tre propositioner framlagda för omröstning, det vill säga tre förslag från styrelsen

E-post: ordforande@sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet, SFF • Sjöhagsvägen 2 • 721 32 Västerås

Stämman i Karlsborg

– vem tar över efter Ronny?

till medlemmarna. På riksstämman 2014 var det en fråga som diskuterades flitigt: att inkludera vindtunnelflygning i SFF:s stadgar eller inte. Förslaget gick igenom med ett villkor: att styrelsen skulle återkomma med en tydligare formulering. Vindtunnelpropositionen godkändes och den nya grundformuleringen i stadgarna lyder:

”SFF har till uppgift att främja, leda och administrera fallskärms hoppning och tävling i vindtunnel i Sverige.”

Proposition nummer två var ett förslag om att höja medlemsavgiften med 100 kronor per medlem från 2016, på grund av att försäkringen har blivit dyrare. Propositionen avslögs och medlemsavgiften till förbundet kommer därmed även nästa

år att vara densamma som tidigare, 2 100 kronor per medlem.

Klimatkompensering obligatoriskt

Den sista propositionen gällde klimatkompenseringen. Från 1 april i år kommer det att vara obligatoriskt att klimatkompensera för samtliga elev-, instruktörs-, och tandemhopp. Förslaget godkändes efter en justering av beloppen som ska kvarstå på fyra kronor för ett fullhöjdshopp enligt tidigare fastställd schablon.

I dagsläget går det mer eller mindre trögt på klubbarna och själva poängen om klimatkompenseringen verkar ha missstolkats. Många klubbar resonerar att de hellre kan göra andra gröna insatser än att koldioxidkompensera.

Ronny Modigs avgår efter fyra år som ordförande.

forts. på sidan 8 ➤

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse 2015

Ordförande – vakant.

Ledamot – Gunilla Sigurd.

Ledamot – Christer Dahl.

Ledamot – Stefan Nilsson.

Ledamot – Henna Canevin.

Suppleant – Daniel Ingered.

Suppleant – Bengt Lysell.

Revisorer

Revisorer – Leif Carlström och Bengt Johansson.

Revisorsuppleant – Ulf Hjalmarsson.

Valberedning

Ledamöter – Robbin Havasi, Magnus Våge och Jens Grahn.

Suppleant – vakant.

Representanter i Flygsportförbundet

Ordinarie representant – Narit Pidokrajt.

Suppleant – Claes Bertenstam.

Ledamot valberedning: –

Suppleant valberedning: –

Svenska Fallskärmsförbundets styrelsemedlemmar. För deras ansvarsområden, se "Kontakta SFF" på sidan 35.

Ordförande,
vakant

Stefan Nilsson,
kassör

Gunilla Sigurd,
ledamot

Henna Canevin,
ledamot

Christer Dahl,
ledamot

Bengt Lysell, sup-
pleant

Daniel Ingered,
suppleant

Petter
Alfsson-Thoor

Kanslichef och
riksinstruktör

Fallskärmsbarnen Agnes Grahn, Moa Seth och Signe Grahn fick hoppa från fallskärmsjägarnas hopptorn. Här i sällskap av veteranen Rolf Käck.

Team Entangleds Henrik Norin med rekorddiplom, flankerad av Fanny Våge och Hella Stening från friflyglagen Fax och Istar.

Pokalen för bästa klubb 2014 mottogs av medlemmar från Stockholms Fallskärmsklubb.

Team eXact tar emot utmärkelse för sin bronsmedalj i vind-tunnelvärldscupen i höstas.

Signe Grahn var med för att fira pappa Jens 40 år i sporten. Gunlög Edgren från tävlingskommittén är också glad.

Alla foton från fallskärmsgalan av Nari Pidokrajt

Ny i styrelsen

Henna Canevin är ny styrelseledamot och är vald för 2015-2016. Henna började hoppa 2012 i FK Aros som även är hemmaklubben. Hon är 29 år, bor i Västerås, är legitimerad arbetsterapeut och arbetar som specialist på Arbetsförmedlingen.

"Det var valberedningen som kontaktade mig i början av 2014 och tyckte att jag skulle passa in i styrelsen och till uppdraget som kommunikationsansvarig. Efter en hel del kontakt med Boel Stier valde jag att tacka ja till utmaningen!"

Henna Canevin

Det man ska komma ihåg är att det är just en gemensam kraftsamling kring koldioxidkompenseringen vi fattade beslut om på förbundskonferensen 2011 och som står med i vår strategi och verksamhetsplan. En samlad insats ger större effekt än många små och hjälper oss att skapa legitimitet för hela sporten. Att göra något utöver koldioxidfrågan är fritt fram för alla klubbar.

I dagsläget kompenserar SFF genom företaget Tricorona, ett företag SFF inte på något sätt är knutet till för framtiden. Miljöansvarig styrelseledamot Daniel Ingered lyssnar gärna, om det finns andra förslag. ■

Ny i styrelsen

Bengt Lysell är ny styrelseledamot och är vald för 2015-2016. Bengt började hoppa 1989 i SFK, är 54 år och bor i Landskrona. Bengt kommer i huvudsak att ansvara för tävlingsfrågor.

"Jag fick frågan av valberedningen om jag ville sitta i SFF:s styrelse. Det lät högrävande, men jag ger det ett försök. Som ett sätt att ställa upp för sporten. Och så träffar jag säkert på många glada och positiva medmänniskor i sammanhanget."

Bengt Lysell

forts. från sidan 7

FALLSKÄRMSELUBBEN CIRRUS GRC

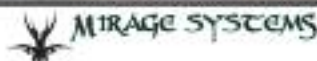
STHLM'S FALLSKÄRMSELUBB

SKYDIVE SKÅNE MIDSOMMAR BOOGIE

16:e till 21:a Juni

För mer information, gå till:
www.skydiveskane.se/boogie

Sponsorer

Open Full-time
FROM 21ST MARCH 2015
TURBINE AIRCRAFT TO 14.000FT

Under new ownership brought to you by Skydive Spain & Skydive Finlandia

2015 BOOGIES

FREE REGISTRATION – BEACH JUMPS

Spring 21st March – 12th April

LOAD ORGANISERS

FF - Kim Tornwall, Dave Howerski and Ally Milne | FS - Marco Arrigo | WS - Flying Circus

Autumn 18th September – 19th October

Christmas starts 19th December

**SKYDIVE
ALGARVE**

Sun, Sea and Skydiving

www.skydivealgarve.com

info@skydivealgarve.com

 SkydiveAlgarve

Groups & AFF Schools welcome | Contact us for group discounts

LET US HELP YOU WITH YOUR HOLIDAY
7 nights in self-catering apartment
& 7 days car hire 105€ per person
(based on 2 people sharing)
7 nights in 2-bedroom beachfront villa
& 7 days car hire 142€ per person
(based on 4 sharing)
Email now to book

Statistik iken 2014

nära rekordet 2013

Det hoppades nästan lika mycket under 2014 som under rekordåret 2013. Det blev endast 157 hopp färre jämfört med 2013 – och vi får fortsätta att drömma om de 100 000 plus som vi gjorde 2003.

Text: Martin Eidensten
Foto: Hans Ingmansson

Uno Boström hoppar över Sæve flygplats 1963, Göteborgs Fallschärmsklubbs hoppfält. Notera instrumenten, man hade tidtagarur för att komplettera höjdmätaren.

Hoppstatistiken för året som var

Antal hopp och typ av hopp i Sverige 2014

Klubb	Elevhopp konventionell	Elevhopp AFF	Elevhopp totalt	Tävling	Uppvisning	Tandemhopp	Tandem foto/film	Övriga A-D	Sammanlagt alla hopp
AFSK	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FKA	1	396	397	228	3	4324	1115	9642	15709
FKD	254	0	254	21	15	666	0	2728	3684
FKCG	0	450	450	0	0	2431	642	6818	10341
GOF	0	4	4	0	3	266	68	267	608
HFSK	0	62	62	0	0	643	131	1073	1909
LFK	22	63	85	6	0	546	0	2285	2922
NYFK	0	37	37	0	9	324	53	695	1118
SFK	40	290	330	0	56	734	172	7379	8671
SF	0	499	499	967	0	6324	1313	23073	32176
FHS	0	33	33	0	0	537	11	3239	3820
SUFK	2	77	79	0	0	157	88	1154	1478
SYD	0	318	318	0	0	924	84	3049	4375
SÖFK	75	0	75	0	0	143	74	1041	1333
FGCC	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖFSK	113	0	113	0	6	146	0	596	861
ÖFK	2	0	2	0	5	386	128	791	1312
UFK	0	167	167	0	3	570	194	1186	2120
SFF-org	0	0	0	0	0	0	0	3000	3000
Totalt	509	2396	2905	1222	100	19121	4073	68016	95437

Om vi ser till de olika klubbarna så var det åtta som gjorde färre hopp än 2013 och sju som gjorde fler. Den klubb som ökade absolut mest var Halmstadsklubben (HFSK), med hela 91 procent. Småland (FHS), gjorde också ett riktigt bra år och ökade med 21 procent. De som minskade mest var Linköping (LFK), Nyköping (NYFK), Söderhamn (SÖFK) och Östersundsklubben (ÖFSK) som alla gjorde runt 30 procent färre hopp än under 2013.

När det gäller fördelningen mellan elevhopp, tandemhopp och övriga är det inte så stora skillnader från 2013. Tandem har tagit en procentenhet från elevhoppningen och två från övriga.

Totalt gjordes det 1049 färre elevhopp förra året jämfört med året före. Andelen konventionella hopp har mins-

Klubbförkortningarna

AFSK, Arvika Fallschärmsklubb
FHS, Smålands Fallschärmsklubb
FKA, Fallschärmsklubben Åros
FKCG, Fallschärmsklubben Cirrus-Göteborg
FKD, Fallschärmsklubben Dala
FKS, Fallschärmsklubben Sörmland*

FRI, Frifallsskolan*
GOF, Gotlands Fallschärmsklubb
HFSK, Halmstad's Fallschärmsklubb
KIFA, Kiruna Fallschärmsklubb*
LFK, Linköpings Fallschärmsklubb
LUFK, Luleå Fallschärmsklubb*

NYFK, Nyköpings Fallschärmsklubb
SF, Stockholms Fallschärmsklubb
SFF, Svenska Fallschärmsförbundet
SFK, Skånes Fallschärmsklubb
SUFK, Sundsvalls Fallschärmsklubb
SYD, Fallschärmsklubben Syd

SÖFK, Söderhamns Fallschärmsklubb
UFK, Umeå Fallschärmsklubb
UoH, Upp och Hoppa*
VFK, Västergötlands Fallschärmsklubb*
ÖFSK, Östersunds Fallschärmsklubb
ÖFK, Örebro Fallschärmsklubb

* Klubben har numera ingen verksamhet.

Tolv års antal hopp i klubbarna

Sammanlagda antal, åren 2003-2014 (A-D + elevhopp + tandem)

Klubb	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Skillnad 2013-2014
AFSK	906	717	856	754	420	376	65	0	0	0	0	0	
FGCC***	-	-	-	-	-	-	-	4	64	22	18	0	
FHS	915	2664	3205	2971	2715	2939	2445	1817	2061	1936	3159	3820	+21%
FKA	8718	6778	7574	11274	8799	9951	11156	10459	13554	12595	14759	15709	+6%
FKCG	11113	8387	13638	15362	12392	5164	11043	10875	13611	13524	12778	10341	-19%
FKD	4891	3509	2313	2873	2815	3375	4186	4739	5037	3500	3539	3684	+4%
FRI**	7293	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
GOF	780	250	209	474	1000	124	236	291	261	476	684	608	-11%
HFSK	1865	1705	1725	1559	282	67	734	535	605	639	1002	1909	+91%
LFK	3477	4790	5116	1851	1486	2475	1839	2021	2272	2692	4228	2922	-31%
LUFK**	177	1294	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
NYFK	4172	4472	4237	3340	2855	4251	2858	1815	1394	Saknas	1648	1118	-32%
SF	30587	27240	30562	30098	26236	28576	15666	22969	25061	24563	31925	32176	+1%
SFF org*	0	10989	354	661	905	0	4111	1805	500	500	520	3000	477%
SFK	12710	7230	5545	10815	10446	8395	5708	5720	6838	9523	9321	8671	-7%
SUFK	1518	1990	2051	2153	2072	1146	522	380	1463	1684	1335	1478	11%
SYD	4194	4028	4548	3553	3515	3777	6320	3703	4229	4449	5441	4375	-20%
SÖFK	4109	1385	4344	4104	1515	3198	3458	2377	0	567	1948	1333	-32%
UFK	1508	1428	1016	589	1406	1249	1374	1192	1119	1187	2079	2120	+2%
UoH**	0	25	0	0	0	0	248	-	-	-	-	-	
VFK**	1106	1221	213	0	185	2576	-	-	-	-	-	-	
ÖFSK	2232	1448	1190	905	1006	2161	975	792	1236	697	1210	861	-29%
Totalt	102271	91550	88720	93336	80050	79800	72944	71494	79305	78554	95594	95437	0%

* Under "SFF org." har samlats Herculesboogiet, Skycamp, internationella hopp samt upplösta FKS.

** Klubben har numera ingen verksamhet. *** Klubben bildades 2009.

rekordår!

ännu ett rekord

nästan dubbelt

rekord

kat med 15 procentenheter till förmån för AFF.

Medlemsantalet verkar ligga stabilt, strax över 1 500, som det gjort de senaste åren, även om det blev en sänkning från 1 540 till 1 510.

Incidenter och reservdrag

För att få en mer samlad och tydligare bild av läget gick riksinstruktören igenom samtliga "röda" rapporter från 2008 till 2014. Dock har det under 2014 varit en underanmälan av reservdrag och incidenter på grund av att det digitala rapporteringssystemet inte riktigt hängit med. Totalt under perioden var det 768 incidentrapporter, 538 reservdrag och 230 skador.

Trenden gällande reservdragens orsak

Antal medlemmar i procent, åren 2010 - 2014

År	Förnyade A-D	Nya elever	Alla medlemmar	Nya A-licenser
2010	1252	327	1579	153
2011	1152	360	1512	185
2012	1141	365	1506	207
2013	1178	362	1540	200
2014	1226	284	1510	125

fortsätter. Generellt så drar hoppare med färre än 500 hopp reserven på grund av "trassel" medan hoppare med fler än 500 hopp drar reserven på grund av snodd. Extra anmärkningsvärt är det att sedan

Typ av elevhopp i procent, 2009 - 2014

År	Totalt	Konv. %	AFF %
2009	4095	50	50
2010	4935	50	50
2011	3206	38	62
2012	3356	38	62
2013	3954	33	67
2014	2905	18	82

Typer av hopp i procent, 2001 - 2014

År	A-D-licens	Elev	Tandem
2001	80%	11%	9%
2002	83%	9%	8%
2003	83%	9%	8%
2004	84%	8%	9%
2005	83%	7%	10%
2006	83%	6%	11%
2007	82%	7%	12%
2008	82%	6%	13%
2009	78%	6%	16%
2010	75%	7%	18%
2011	76%	4%	20%
2012	76%	4%	20%
2013	75%	4%	21%
2014	73%	3%	24%

2008 står wingsuithoppare för 22 procent av alla reservdrag.

Skador

Att skadestatistiken har förbättrats kan bero på den nämnda underanmälan av olycka under 2014. Ser vi på perioden 2008-2014 är det en skada på 2 200 hopp, men ser vi endast på 2014 är det en skada på 3 900 hopp.

Reservdrag och skador

2008-2014 - reservdrag och skador

År	Antal hopp	Antal reservdrag	Antal skador	Hopp per reservdrag	Hopp per skada
2008	79800	101	33	790	2418
2009	72944	62	34	1177	2145
2010	71494	90	41	794	1744
2011	79305	85	44	933	1802
2012	78554	79	32	994	2455
2013	95594	62	22	1542	4345
2014	95437	50	22	1909	4338

Felfunktioner

typer, i förhållande till vingbelastning, lbs/sq. ft

Ving-belastning	Snodd	Trassel	Ving-belastning	Snodd	Trassel
0,5 - 0,79	5	17	1,9 - 2,19	30	5
0,8 - 0,99	6	12	2,2 - 2,39	12	1
1,0 - 1,29	12	31	2,4 - 2,59	5	3
1,3 - 1,59	18	9	2,6 - 2,89	1	1
1,6 - 1,89	26	4	2,9 - 3,19	1	0

Petter Alfsson-Thoor:

Du kan lyckas hela vägen

Riksinstruktören
Petter Alfsson-Thoor

Nu är våren här och visar sin bästa sida. Med den börjar hopparmen klia och pirret i magen inför årets första hopp börjar infinna sig. Några har inte haft ett uppehåll, andra har inte hoppat sen i höstas.

Tänk på att ett uppehåll gör mer än du kanske tror med dina färdigheter som fallskärms hoppare. Även om det känns som att cykla så är fallskärms hoppning en sport som kräver ständig uppmärksamhet. I synnerhet i början på säsongen då vi inte har rutinerna i bakfickan och det kan vara lätt att snabbt lasta på med för mycket nyheter. Kanske har du skaffat ny höjdmätare, hjälm, rigg, huvudkalott och dessutom gör ditt första hopp efter uppehåll på ett nytt fält.

Tänk till innan hur du vill att din säsong skall bli. Säsongen här sträcker sig till slutet på oktober och vill du hålla hela vägen kan det vara idé att hålla igen på det mest avancerade i början. Du har hela säsongen på dig att visa hur förnämlig du är på fallskärms hoppning.

Hoppmästarkursen 2015 hölls på Bosön sista helgen i februari. 36 kandidater dök upp och fick under kurschefen Jonas Gyllenpanzar-Stjernas ledning lära sig om ledarskap, ansvar och hur omfattande hoppledarrollen är. Årets kurs blev mycket lyckad. Kandidaterna var engagerade och förberedda, alla blev godkända med marginal. Det är ett gott betyg till HL-kandidaterna men även till chefsinstruktörerna som rekryterat dem enligt de förtydliganden som gjorts avseende förväntningar och krav. Kursledare var Jonas "GP" Gyllenpanzar-Stjerna, Mats Svensson, Peter Ekström, Robbin Havasi, Anton Eriksson och riksinstruktören Petter Alfsson-Thoor. Föreläsare i krishantering var David Bergman.

Just precis i dessa dagar har årets kurser på Bosön avslutats. Bas-kursen var inte lika välbesökt som den brukar vara, men det dök ändå upp 85 kunskapskrävande fallskärms hoppare. Härligt att se nästa generation hoppare som redan nu ger intryck av att ha sunda värderingar som de fått med sig från klubbarna.

På instruktörssidan var hoppledarkursen först ut under Jonas "GP" Gyllenpanzar-Stjernas ledning. En kurs som visade på en god rekrytering och förberedelse från klubbarnas chefsinstruktörer.

Safety-Day är ett utmärkt tillfälle att göra avstamp mot säsongen och skapa förutsättningar för att lyckas hela vägen.

Ta det!

känt resultat på en instruktörskurs. De flesta gick i mål, några får ta nya tag ett annat år.

Jag vill med kraft tacka alla förbundskursledare för året så här långt, de lägger ner många och långa dagar för att få hoppssveriges instruktörer i mål. Det är dock ännu inte slut, både AFF-, tandem- och kalottinstruktörskurs skall avhandlas innan utbildningssäsongen kan läggas till handlingarna.

Safety-Day. När ni läser det här finns Safety-Days agenda på SFF:s webbsida och förhoppningsvis i denna utgåva av SFS.

Jag hoppas att uppslutningen blir mycket god i klubbarna. Det är ju inte ovanligt att de som borde vara på en Safety-Day inte är på plats och tvärtom. Safety-Day är ett utmärkt tillfälle att göra avstamp mot säsongen och skapa förutsättningar för att lyckas hela vägen. Ta det!

Petter

Med blicken mot skyn,
Petter Alfsson-Thoor
SFF:s riksinstruktör

Hoppmästarkursen 2015 på Bosön.
34 godkända av 39 deltagare.

De till synes enkla, triviala och grundläggande fallskärmskunskaper-na skall aldrig underskattas. Oavsett hur erfaren du är kan de bespara dig både reservdrag och skador.

av **Petter Alfsson-Thoor**

Fallskärmsrapport 1

- Tid i sport: 2,5 år
- Antal hopp: 156
- Antal hopp med aktuell utrustning: 119
- Typ av huvudfallskärm: Spectre 190
- Rigg: Javelin

Avskrift från fallskärmsrapporten:

Hoppar ut på 1 000 meter och ska dra men hittar inte handtaget och känner att det har blivit intryckt. Jag försöker få ut det men avbryter på 700 meter och påbörjar reservdragsprocessen.

Kommentar från RI:

Pincheck. En pincheck hade undvikit detta reservdrag. Försök som hoppare ha en rutin för varje hopp, där du kollar: tre handtag (huvudhandtag, kutt-handtag och reservhandtag), tre spärnen (benrem, benrem och bröstrem) och tre ringar – treringsystemet).

Lärdomar:

Med genomgående rutiner kring hur vår utrustning är påtagen och packad, undviks reservdrag där exempelvis handtaget är intryckt i fikan, eller att riggen är felstängd. Be om pincheck i flygplanet, är inte det möjligt – kolla så långt det är möjligt tills du vet att det är okej.

Fallskärmsrapport 2

- Tid i sport: 14 år
- Antal hopp: ?
- Antal hopp med aktuell utrustning: ?
- Typ av huvudfallskärm: Nav 260
- Rigg: Eleverigg

Avskrift från fallskärmsrapporten:

Uthoppshöjd 1 500 meter, hoppning efter uppehåll, simulerat reservdrag i frifall och drag av fallskärm på 1 200 meter. Fallskärmsflyg sker utan problem, medvind bas och final, när själva landningen görs missbedömer jag fart och avstånd så flären blir inte vad den borde vara. Hur som helst så ser jag inte några problem att springa ut landningen men i andra, eventuellt tredje steget viker sig foten och jag tappar balansen och får en vridning och slår i höger axel så höger överarm får en fraktur.

Kommentar från RI:

Hoppning efter uppehåll. Färdigheter förfaller om de inte övas. I detta fall används en elevrigg för att ta ut extra marginal i kalotthanteringen. Nu sker en skada som skulle kunnat undvikas med en korrekt fallskärmsrullning. Hopparen ser att flären är misstajmad men väljer ändå att ta löparsteg vilka inte håller med det underlaget.

Lärdomar:

Fallskärmsrullning är en finurlig uppfinning som kan användas när som helst vid våra landningar. Den har räddat många fallskärms hoppare från både lindriga och svåra skador. Dock kräver fallskärmsrullning övning och med det menas verkligen *mycket* övning.

Som fallskärms hoppare introduceras vi till fallskärmsrullningen på fallskärmskursen. Då oftast genom att en kursledare som inte kan rulla särskilt bra själv, har ett rullpass på madrasser i 30 minuter. Madrasser kan måhända vara ett bra sätt att introducera rullningen innan man går ut och hoppar från stolar. Men fallskärmsrullningen kräver mycket övning för att den skall sitta som ett automatiserat beteende (läs minst ett par hundra gånger, precis som reservdrag). Det kräver både kunskap och tid.

Nu kanske det är något bättre med att hålla ihop fötterna och försöka sig på någon slags kulterbyttarullövning istället för att springa i 30 km/h. Om vi övar rullning på årlig basis blir vi kanske lite bättre med tiden. Det kan vi ha nytta av redan redan under första hoppet, och då ligger där inga madrasser och väntar. ●

Är du redo för årsförsta?

Svenska fallskärmssäsongen närmar sig med stormsteg och många hoppares årsförsta likaså. Hur mycket minns du från förra året och kanske främst från din utbildning? Testa dig själv här!

1. Vilka hoppare måste ha räddningsutlösare? A. E-B licens och tandempiloter. B. E-C licens, tandempiloter, skysurfare och de som hoppar med wingsuit. C. Alla.	3. Vad är det lägsta kravet för att få byta byta loop på en huvudcontainer? A. Hoppare med packcertifikat. B. Kontrollant. C. Hoppare med A-certifikat.
2. Vilket av följande påståenden angående räddningsutlösare stämmer inte? A. Om du gör ett nödhopp redan på 400 meter är din Cypres inte aktiv eftersom den aktiveras först på 450 meter. B. En Cypres kompenserar själv för eventuella förändringar i lufttryck under en dag, en Vigil måste startas om manuellt för att registrera aktuellt lufttryck. C. Om du inser på väg upp till höjd att du glömt att slå på din räddningsutlösare får du endast hoppa om du har D-licens.	4. Hur ser du skillnad på en Cypres "expert" och en Cypres "student"? A. Expert har en röd knapp och student har en gul. B. Expert har en gul knapp och student har en grön. C. Expert har en grön knapp och student har en röd.
	5. Hur länge är en Cypres aktiv när du slagit på den? A. 14 timmar. B. 12 timmar. C. 16 timmar.

- 6.** Vilka är fallskärms hoppningens tre grundprioriteringar i frifall?
- A. Dra fallskärmen, dra på rätt höjd, dra stabilt.
- B. Kontrollera "tre ringar, tre remmar, tre handtag".
- C. Att vara utvilad, förberedd och ha koll på utrustningen.
-
- 7.** Vilka är fallskärms hoppningens tre grundprioriteringar vid landning?
- A. Att inte flyga över något som du inte vill landa på, att undvika platser med turbulent luft, att landa som den som landar först.
- B. Att landa parallellt med marken (alltså ej i en sväng), att hålla ihop benen, att landa mot vinden.
- C. Att väja åt höger om du riskerar att krocka med någon, att lämna företräde åt skärmar som är under dig, att signalera att du ser andra genom att sparka med benen.
-
- 8.** Vilket av följande påståenden stämmer inte angående vingens normala utseende?
- A. Den flyger rakt fram utan att svänga eller rotera.
- B. Bärninor och styrninor är hela och löper fritt.
- C. Slidern har åkt ner längs linorna.
- D. Du har samma heading före som efter draget.
- E. Den ser symmetrisk och fyrkantig ut.
-
- 9.** Vilket av följande påståenden om utelandningar stämmer inte?
- A. Leta efter bra landningsplatser redan på hög höjd då du har bättre överblick och mer tid att styra dit du vill.
- B. Välj en landningsplats där du har alternativ i närheten om det visar sig vara en dålig plats när du kommer närmare.
- C. Flyg mot fältet och landa så nära du kan även om du inte hinner hela vägen fram.
-
- 10.** Vad behöver du veta för att avgöra om du behöver dra reserven eller inte?
- A. Skillnaden mellan driftstörning och felfunktion.
- B. Hur vingen ska se ut och hur den bör bete sig i luften.
- C. Vad olika felfunktioner heter och hur de ser ut.
-
- 11.** Vad är den vanligaste orsaken för reservdrag för en hoppare med färre än 500 hopp?
- A. Trassel.
- B. Snodd.
- C. Rotation på grund av att ena styrlinan lossnat.
-
- 12.** Vilka hoppare måste ha RSL / Stevenslina?
- A. Alla som inte hoppar med kamera.
- B. Elever och tandem.
- C. Elever, tandem och hoppare med A-B licens.

Om något känns **oklart** gällande någon av dessa frågor – prata med en **instruktör** i den klubb där du hoppar!

Rätt svar hittar du på sidan 34.

Friflygning

Robert Rydén

Orion Freely

Klubb: FKCG
Medlemmar: Isac Östman, Marie Sjödin och Tommy Gustavsson (kamera).
Planer 2015: Vi kommer att hålla egna camps Orion Freely Camp och Orion Go Big Camp i Vårgårda, 250-300 tränings-

hopp och att delta på dessa tävlingar: SM, Världscupen/EM, DIPC och VM i Indoor Skydiving.

Beatus

Klubb: SF
Medlemmar: Jenny Norin, Tobias Pontvik och Per Nissborg.
Planer 2015: Träna i Gryttjöm, eventuellt en till två veckor utomlands med säkrare väder, och en hel del tunnelträning. Viktigast av allt är att ha kul och ge Orion Freely en tuff match!

FAX Freely

Klubb: SF
Medlemmar: Fanny Våge, Anna Eriksson och Cornelia Franzén (kamera).
Planer 2015: Det här blir vår tredje säsong och vi planerar att träna en hel del, flera helger och en träningsvecka, inför SM och Svenska Cupen.

Istar

Klubb: FK Aros
Medlemmar: Hella Stening, Johanna Jaakola och Karim Ennasri (kamera).
Planer 2015: Under hoppsäsongen planerar vi att göra 150 laghopp varav 100 i Aros och därefter tävla på SM i FF-3 Open. Vårt mål är att komma på medaljplats under årets SM. Vi har under vintern tunnlat en

hel del individuellt och hoppas kunna åka tillsammans och tunnla före säsongstart. Utöver att träna och tävla, organiserar vi två FF-camps under säsongen, ett i FK Aros och ett i SF. Hela laget brinner för att coacha och sprida glädjen i att träna och utvecklas.

Speed

Daniel Hagström

Klubb: SF. Planer 2015: Träna mer, tävla mer, bli snabbare, ta fler medaljer och rekord och försöka locka andra att testa och tävla. Planerade tävlingar i år är Tim Mace memorial cup i Tyskland, ISSA:s tävling och SM i Gryttjöm, världscupen i Holland och World Air Games i Dubai.

Henrik Anderson

Klubb: ÖFSK
Planer 2015: Mina planer är att göra så bra ifrån mig att jag får möjligheten att åka på VM 2016. Första tävlingen blir i Tyskland i mitten på maj.

Henrik Raimér

Klubb: SF
Planer 2015: Mer träning än förra året. Tävla i Tyskland, Holland och på SM i Gryttjöm.

Lars Eklund

Klubb: ÖFSK
Planer 2015: Delta på ISSA World Series i Tyskland och Gryttjöm, SM och FAI World Cup of Speed Skydiving i Holland.

Vi tävlar 2015

Vilka får du tampas med på tävlingarna i år? Här är några som viskat till oss på SFS att de ställer upp!

Rikard Larfors

Klubb: SF
Planer 2015: Delta på svenska, danska och de nordiska mästerskapen samt i swooptävlingen Pink Open i Klatovy, Tjeckien.

Johan Karlsson

Klubb: FGCC
Planer 2015: Mitt mål är att fortsätta tävla och träna så mycket som möjligt och sikta mot toppen. Jag ska bli mer jämn i min flygning och jag kommer att försöka ha lika kul som alltid.

Swooping

Nico Emanuelsson

Klubb: SF
Planer 2015: Cirka 300 träningshopp och träna med tränare vid minst tre tillfällen. Kommer även att lägga fokus på mental träning. Planerar att delta på samtliga svenska tävlingar samt ett flertal utomlands, bland annat Pink Open i Tjeckien och Sun Path Open i USA.

FS4

Gryttjöm Volo

Klubb: SF
Medlemmar: Emil Einarsson, Kenneth Eriksson, Mattias Nord, Mattias Qvist, Mikael Kaulanen.

Planer 2015: Vi kommer att hoppa med glädje och utveckla Volo. Vi börjar säsongen med tunnel i Finland. Därefter tunnlar vi så mycket vi hinner med före hoppsäsong, förhoppningsvis i Sverige. Desutom planerar vi en veckas hoppning i Gryttjöm och sedan ge allt för att försvara SM-guldet.

Fast4Ward

Klubb: FK Aros
Medlemmar: Martin Nyblad (center ute), Anna Nyblad (point), Ted Canevin (tail), Henna Canevin (center inne) och Niklas Larsson (kamera).

Planer 2015: 1-2 tunnelläger med coach Seth Ericson, cirka 70 lagträningshopp före SM, ha grymt roligt tillsammans och såklart byta ut förra årets silvermedalj mot guld!

Team C-4

Klubb: FK Aros
Medlemmar: Jacob Engberg, Johannes Andersson, Lars Bengtsson, Fredrik Johansson och Axel Salomonsson (kamera). Coach Joey Jones.

Planer 2015: Elva timmar tunnel och två hoppveckor. Tävla på SM och kanske Svenska Cupen.

Henrik Berggren

Team Entangled

Klubb: FGCC

Medlemmar: Jonas Nilsson, Lars Eriksson och Henrik Norin (kamera).

Planer 2015: 2015 kommer att vara ett träningsår för oss med sikte på VM 2016 i Chicago. Vi kommer träna teknik men framförallt snabbhet i våra övergångar. Vår utvecklingskurva har sett väldigt bra ut men vi måste ligga i och träna om vi ska nå pallen på VM, vilket är målet.

Skydive Crew

Klubb: SF. Medlemmar: Fredrik Eklund, Lars Nyström och Tomas Almbo. Planer 2015: Försäsongsträning i Z-Hills med coachen Curt Bartholomew. Under året göra kring 400 hopp. Ställa upp i SSC-Cup 1 och 2, SM, NM och Pink open. Fortsätta sprida kunskap om kalotflygning.

Lars och Fredrik ingår numera i landslaget.

Precision

Magnus Falk

Klubb: FGCC

Planer 2015: Jag jagar vidare mot medaljer! Kommer i år att delta på fem PA-RAWCS-tävlingar, SM, NM, EM och i Dubai. Jag brukar hamna på runt 400 hopp.

Håkan Schwartz

Klubb: FGCC

Planer 2015: Jag ska försöka träna mer på disktränning då det är där jag ser störst potential att förbättra mig. Jag kommer ställa upp på minst SM.

Narit Pidokrajt

Klubb: FGCC

Planer: Jag är med och anordnar NM i precisionshoppning som kommer att bli stort men jag ska tävla också! Ska även tävla i Fallsvenskan, DM och SM. Sen vill jag också tävla i minst två tävlingar utomlands, har sikte på DFU Open i Danmark och en tävling i Holland. Jag vill även träna mer utomlands.

SFF satsar på tävling

Det har kommit en del frågor om hur SFF:s styrelse och Tävlingskommittén tänker när det gäller de medel som satsas på tävlande. Här förklarar vi principerna bakom tävlingssatsningarna.

Text: Ronny Modigs

Foto: Tomas Almbo

Utgångspunkten är SFF:s vision och de strategiska målsättningar som riksstämman beslutade 2012. Där finns två mål för tävlingsverksamheten i SFF: att bli fler som tävlar och att ta medaljer på internationella tävlingar. Syftet med dessa mål är att skapa legitimitet för vår sport genom att synas.

Internationella medaljer är det viktigaste medlet för att synas och därmed skapas legitimitet, medan satsningen på fler som tävlar bygger upp den långsiktiga basen för framtida medaljer.

Satsningen för att få fler som tävlar kallar vi för Team Playground och den ligger inte i tävlingskommitténs (TK) budget för närvarande. Här avdelar vi resurser för att våra landslag ska inspirera fler att börja tävla genom prova-på-helger i de olika grenarna.

Tävlingen Fallsvenskan är också ett enkelt sätt att börja tävla och är en del av konceptet.

En miljon till de tävlande

När det gäller satsningen på att ta internationella medaljer avdelar styrelsen nästan en miljon kronor till de tävlande, förutom medel som går till de tävlingar som genomförs. I år är tävlingarna glädjande nog fler än vanligt.

De pengarna ska i år satsas på flera grenar än vanligt eftersom både speed och vindtunnelflygning i FS och FF har tillkommit sedan i fjol. Swooping, canopy piloting, tillkom ju också för bara några år sedan.

Därför satsar vi på att våra landslag ska få betalt för att åka på VM. I de grenar där lagen inte uppfyller landslagskraven fullt ut har TK tagit fram en resultatbaserad trappa som avgör hur mycket bidrag en tävlande eller ett lag kan få för att delta på internationella mästerskap.

Till exempel får ett FS-lag som presterar 16 poäng i snitt 100 procent ersättning, 15 poäng ger 75 procent, 14 poäng ger 50 procent och 13 poäng ger 25 procent. TK gör bedömningen av resultat och ersättningar enligt fastställda riktlinjer för landslag som är beskrivna i Tävlingshandboken (se dokumentarkivet på sff.se).

Träningsstöd

Våra landslag får också ett landslagsstöd i form av stöd till träning och tävling.

Stödet för att delta på VM och landslagsstödet till de tävlande är cirka 550 000 kronor av miljonen.

De resterande cirka 450 000 kronor som vi satsar på de tävlande kommer från lite olika håll och med olika krav. Kraven gör att dessa pengar fokuseras ännu mer mot de som har visat resultat, och som

Team Entangled

bedöms ha potential och ambition att inom några år ta internationella medaljer för Sverige. De medlen används så här:

Tävlingsfonden 148 000 kronor: landslagskraven är uppfyllda och sedan bedöms både resultat och potential sammantaget.

Elitmedel från Flygsportförbundet 65 000 kronor: De ska användas till något som är tänkt att tillföra något extra för att lyfta vår elit ett snäpp till, det kan till exempel vara ett extra tunnelcamp eller en extra internationell tävling. TK fördelar dessa medel.

SFF:s toppsatsning 220 000 kronor: Denna toppsatsning är avsedd för de som fortsätter sin satsning och som var bland de 40 procent bästa i världen i sin gren på föregående års VM eller motsvarande världscup. Det är svårt för TK att kunna jämföra tävlande över grengränserna, eftersom grenarna bedöms såpass olika, därför är procentsatsen ett sätt att få det så rättvist som möjligt.

Mycket pengar till hårt satsande

Av TK:s hela budget, 1,1 miljon kronor, (tävlingsfonden och elitmedel undantagna) går också resurser bland annat till att arrangera tävlingar (framför allt domarkostnader), bedömningssystem, materiel, miljöcertifiering, seminarier och landslagsmöten. Till detta avdelas cirka 280 000 kronor.

Sammantaget lägger vi 56 procent av de medel som satsas på landslagstruppen till breddmedel medan 44 procent går till riktade satsningar. På det sättet ger vi mycket pengar till alla våra hårt satsande tävlande på landslagsnivå, men belönar också de riktigt höga resultaten med en extra skjuts framåt mot de där medaljerna vi så gärna vill ta.

Toppsatsning 2015

Team Entangled: 132 000 kronor
Lars Nyström: 44 000 kronor
Lars Eklund: 44 000 kronor

Tävlingsfonden 2015

Orion Freefly: 75 000 kronor
Johan Karlsson: 33 000 kronor
Team Entangled: 30 000 kronor
Magnus Falk: 10 000 kronor

Tillväxtpaketet

- så skall fallskärmssverige växa

Fallskärmssverige har ett stort gemensamt problem. Vi är för få. Vi är bra på en massa saker men för att kunna erbjuda en ännu mer välmående idrott och gemenskap och för att klara framtida utmaningar behöver vi bli fler. Idag är vi 1 500 medlemmar och i vår strategi som siktar på 2016 har vi sagt att vi skulle behöva vara åtminstone 2 000.

Text Boel Stier
Bakgrundsfoto Håkan Andersson

Varför är det så viktigt att bli fler, då? Jo, dels blir både förbundsorganisationen och klubbarna mindre sårbara om det ekonomiska underlaget växer. Då kan vi bättre klara oförutsedda intäktsförluster eller kostnadsökningar. Dessutom innebär fler medlemmar att vi blir fler som kan ingå i framtidens klubbstyrelser, som kan tävla, arrangera evenemang och vara instruktörer. Är vi fler som delar på allt arbete som behöver göras orkar vi mer och det blir roligare.

Tillväxtenkäten 2014

Under 2014 gjorde Svenska Fallskärmsförbundet en enkätundersökning för att ta reda på vilka flaskhalsar i fallskärmssverige som bromsar vår möjlighet att växa. En fjärdedel av alla medlemmar svarade på enkäten och på förbundskonferensen i november 2014 arbetade klubb- och kommittérepresentanter vidare med enkätresultaten som underlag. Enligt enkäten kom följande faktorer högst upp på listan av sådant som bromsar tillväxten i fallskärmssverige:

- För få elever
- Nya och gamla hoppare behöver mer kunskapsutveckling, bland annat genom tävling
- Svårt att komma in i gemenskapen, klubbstämningen behöver bli bättre, fler evenemang
- Fler behöver engagera sig i klubbarbetet
- För få instruktörer
- För dålig balans av liftkapaciteten så att alla får hoppa efter behov

Enkäten ansåg också att följande åtgärder skulle öka tillväxten i fallskärmssverige:

- Bättre elevrekrytering
- Bättre kunskapsöverföring till nya hoppare
- Bättre socialt omhändertagande av nya hoppare
- Fler möjligheter till utveckling genom tävling
- Bättre klubbkänsla och gemenskap
- Bättre kunskapsöverföring till erfarna hoppare
- Bättre balans av liftkapaciteten så att alla kan hoppa efter behov

Du kan också ta del av tillväxtenkätens resultat i dokumentet SFF tillväxtenkät 2014.pdf på sff.se.

Efter enkäten och arbetet på förbundskonferensen har styrelsens tillväxtgrupp, bestående av Boel Stier, Christer Dahl och Monica Stjerna, tagit fram förslag på konkreta åtgärder för ökad tillväxt.

Parallellt med tillväxtarbetet har Svenska Fallskärmsförbundet också låtit Rättighetsbyrån, en byrå som arbetar med sponsringsrättigheter inom bland annat idrottssektorn, utreda vilka möjligheter som finns att arbeta med central sponsring inom fallskärms hoppningen. Deras resultat och förslag har också vävts in i det åtgärds paket kallat Tillväxtpaketet 2015.

Tillväxtpaketet 2015 består av de här åtgärder, som är planerade att genomföras 2015:

1. Team Playground

Syfte: Kompetenshöjande insats för att uppmuntra fler att tävla, utvecklas och stanna i sporten.

Utförande: Förbundet tillsätter samordnare för att administrera ett flertal Team Playground-event (FS + FF i första hand, eventuellt även CF och precision) runt om i landet. Samordnaren ställer frågan till klubbarna som får svara vad de vill anordna och när. Därefter är det samordnarens roll att koppla ihop klubbarna med coacher för att få datum och önskemål att klaffa i den mån det är möjligt.

Team Playground har funnits flera säsonger tidigare men nu är budgeten utökad för att kunna rymma fler event. Missa inte chansen att få duktiga coacher till just din klubb!

Förbundet ersätter samordnaren och coacherna för deras insats och resor så att deltagarna bara betalar för sina och eventuellt coachernas hopp. Klubbarna åtar sig att informera sina medlemmar, ta in anmälningar och sköta det som behöver ordnas lokalt på klubbarna för att evenemangen ska kunna bli av.

Kontakt: playground@sff.se och Facebookgruppen Team Playground. Ansvariga: Hella Stening och Sandra Waessman.

2. KL-seminarium

Syfte: Kompetens- och statushöjande seminarium för kursledare (KL), som är instruktörskårens grundbult och idag en av fallskärmssveriges mest efterfrågade bristvara.

Utförande: Riksinstruktören arrangerar under hösten 2015 ett seminarium för KL. På schemat står kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och diskussioner. Seminariet är också till för att knyta samman alla KL i Sverige i en starkare gemenskap. Om utfallet blir gott ska seminariet kunna bli ett återkommande evenemang.

3. Kunskapsbank om flygplansköp

Syfte: Samla och sprida kunskap om vad som behövs för att en klubb ska kunna investera i nytt flygplan för att åtgärda flygkapacitetsbrist.

Utförande: En samlad artikel med tillhörande planerings- och ekonomiska dokument på sff.se samt kortare version i Svensk Fallskärmsport (nästa nummer). Den klubb som står inför valet att investera sig in i framtiden och köpa nytt flygplan för att kunna växa ska inte behöva uppfinna hjulet igen. Kunskap, strategier, mallar och slutsatser finns redan.

4. Centrala e-postutskick till förra årets hoppare

Syfte: Att få fler hoppare att stanna kvar i sporten – eller åtminstone förstå att de är efterfrågade innan de fattar beslutet att sluta.

Utförande: Automatiserat e-postutskick via Skynet till de hoppare från året innan som inte har förnyat 1 maj. Med-

Baskursen – ett uppvaknande

Jag var inte särskilt exalterad när jag åkte till Bosön för att vara med på årets Baskurs. Några förväntningar fanns knappt och att sitta på föreläsningar om säkerhet och olyckor är ju inte så lockande när man tycker att livets andra bestyr är viktigare. Jag hade så fel.

Text Emelie Selin

Under Baskursens gång ersattes min hybris för fallskärms hoppning till en stor blyklump i magen. Oron steg när jag tänkte tillbaka på min säsong. Jag tänkte över vad som kunde ha gått fel, moment jag må ha missat på vägen för att jag för hastigt ska med på nästa lift. Jag tänker tillbaka på oplanerade hopp, för snabba packningar och dåliga landningar.

Som med allting annat i livet så tar man beslut, medvetna eller undermedvetna. Ibland tror jag att vi nya fallskärms hoppare kan glömma bort att ha kvar fötterna på jorden när adrenalin, dopaminter och endorfiner spelar sin symfoni. Våra medvetna beslut att planera, kontrollera och inspektera de moment som krävs för ett säkert fallskärms-

hopp bleknar lite med tiden. Under de första fallskärms hoppen är det så många tekniska moment som ska kommas ihåg att vi lätt inte tänker eller skapar egna värderingar.

Värderingar så som exempelvis:

- "Jag värderar att hoppa en kalott jag klarar av. Jag behöver inte byta till en mindre på grund av prestige, tillfälliga lösningar eller tävlingskarriär."
- "Jag vill inte hoppa när vädret ser ut att bli dåligt även om mina kompisar vill."
- "Jag tar inte risken att göra en dålig sväng vid landningen även om jag ville precisionslanda."

Ibland kan vi bli lite för kaxiga för vårt eget bästa och vi tar inte tiden att vara tillräckligt försiktiga och noggranna. En dag kanske just den tiden är betydelsefull om det i slutändan handlar om att vår tid på jorden skulle vara slut, men det sägs väl så, högmod kommer före fall?

Baskursen gav mig ett förskräckligt uppvaknande. Nog för att jag och min sambo kan sitta i timmar och titta på fallskärmsfilmer på lyckade och misslyckade hopp, men att höra instruktörernas personliga berättelser om när deras vänner genomgått olyckor och dödsfall var oerhört berörande. Det fick mig att tänka på alla nyvunna fallskärmsvänner jag hittat på fältet. Jag hoppas innerligt att jag aldrig får en sådan dålig nyhet.

Instruktörerna lyckades åtminstone med att dra ner mig och förhoppningsvis alla andra deltagare på jorden igen. De ville skaka om oss lite och få oss att tänka till, diskutera och ta ett ställnings tagande, vad är okej? – för mig.

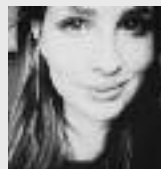
Jag tror att alla fick sina hjärnkontor att jobba lite extra. För mig blev det en ordentlig tankeställare, en hel del inre moralpredikningar och en nyvunnen respekt till min älskade sport. Kunskap, noggrannhet, ansvarstagande och att aldrig sluta ha fötterna på jorden fastän jag inget hellre vill än att ha dem i det blå, är alla nyckelord till att omvandla osäker till säker hoppning.

Jag tror att med allt man älskar i livet så tar man kärleken till det eller den, till en ny nivå med en ny förståelse och respekt. Ibland måste saker få testas för att se om det är äkta. Så frågan som kanske uppkommit under läsningen: kommer jag att hoppa igen – Ja!

Emelie Selin

Emelie fick ett tandemhopp i present av sin sambo 2013 efter att han snappat upp det från hennes bucketlist. Sen gick de båda kurs i Stockholmsklubben 2014.

"Det är allt jag behöver, fart, fläkt och adrenalin. Låter kanske lite konstigt men det är en enorm frihetskänsla att kunna ha sådan kontroll över sitt liv. Både känslomässigt och fysiskt."

delande: "Var är du? Vi saknar dig. Glöm inte att förnya här ..."

5. Central sponsringskampanj

Syfte: Öka sportens synlighet, bidra till fler nya hoppare och öka förbundets och klubbarnas intäkter.

Utformning: Förbundet erbjuder alla klubbar att upplåta exponeringsytor i samband med tandemhoppning enligt ett särskilt avtal. Förbundet anlitar en säljare som kontaktar tilltänkta sponsorer och samordnar verksamheten och kontaktarna. Kampanjen bygger på att vi arbetar centralt och på det sättet får ett starkare erbjudande (10 000 tandemhopp årligen med tillhörande filmer, stillbilder och sociala medier-inlägg) än vad någon enskild klubb kan presentera.

Klubbarna erhåller i slutet av året sin andel av intäkterna efter inrapporterat antal tandemhopp.

Kontaktpersoner: Henna Canevin, henna@sff.se och Sofie Sagfossen, sofie@rattighetsbyran.se

6. Samordning av uppvisningsstöd

Syfte: Öka sportens synlighet och bidra till fler nya hoppare genom att stötta klubbarna att genomföra uppvisningar när kunskap och/eller medel saknas.

Utformning: SFF:s uppvisningsgrupp åtar sig att stötta klubbarna när ett lokalt uppvisningstillfälle finns men där klubben själv inte har resurser (hoppare med rätt kunskap och/eller ekonomiska medel). Uppvisningsgruppen utvärderar från fall till fall om, och i så fall hur, de ska stötta. Målet är att få fler uppvisningar att komma till stånd, där de idag ofta faller på smärre detaljer.

Kontaktperson: Johan Julin, e-post: johanjulin@hotmail.com

7. Samordning av kompetensutveckling

Syfte: Kompetensutveckla eldsjälarna, eventmakarna, klubbstyrelseledamöterna med flera som sliter för sporten och mo-

tivera dem att orka och vilja fortsätta med sitt arbete.

Utformning: Förbundet tillsätter utbildningssamordnare som löpande bevakar kursutbudet hos Frivilligutbildarna och SISU Idrottsutbildarna samt distribuerar utbudet och möjligheterna till fallskärms hopparna via sff.se och andra kanaler.

Kontaktperson: Monica Stjerna, monica.stjerna@gmail.com

Du hittar också tillväxtpaketet som ett dokument på sff.se – SFF tillväxtpaket 2015.pdf.

Redan till förbundskonferensen hösten 2015 är det meningen att årets åtgärder ska utvärderas och att den utvärderingen ska ligga till grund för vilka tillväxtåtgärder som genomförs 2016 och framåt. Underlagen och resultatet av tillväxtarbetet kommer också att vävas in i arbetet med en ny strategi för Svenska Fallskärmsförbundet från 2017 och framåt.

Hercules

...tacka alla de där galna

Hercules Boogie utvecklades från gång till annan men byggde alltid på några grundtankar:

- Det skulle vara generöst. Hoppriset låg på svensk klubb-nivå, oerhört lågt internationellt. Tjugo kronor för en kopp kaffe var inte att tänka på, maten riklig men skydivermässig och prissatt därefter.
 - Det skulle vara säkert.
 - Det skulle vara utvecklande. Redan vid det tredje fanns internationellt kända namn på plats som organisatörer för både elithoppare och mer oerfarna.
 - Det skulle, kanske framför allt, vara kul. Fester, upptåg, levande musik, samling inför den hopklippta filmen om dagens hoppning, både de lyckade dyken och de mindre framgångsrika... Allt organiserat av boogiet och gratis för deltagarna.
- Så blev det också.

Fallskärmsvärldens kanske mest berömda logotyp användes vid vartenda boogie, från 1982 till 2004. Bara färg, år och datum varierade.

Text: Anders Bursell
Foton: Anders Helgesson

Anders Helgesson.

Säkerheten var under alla år god men inte exceptionell. Totalt inträffade ett dödsfall på cirka 70 000 hopp, en ganska normal siffra med den tidens mått. (Det var en olycka typisk för just storformationshoppning, nämligen en låg kalottkollision.) Också andra skador och felfunktioner följde statistiken. Vilket den petige kan säga innebar att säkerheten trots alla åtgärder var sämre än förbundets: här fanns ju inga elever.

Varje år fick sjukhuset i Lidköping förvarning i god tid: ni kan räkna med si och så många skadade av si- och så-typ. På fältet fanns åtminstone de första gångerna ambulans med personal i beredskap.

Kraven på hopperfarenhet höjdes allt eftersom. Vartenda papper blev kontrollerat, varenda rigg besiktigad. För separa- ➤

Redan 1985 var manifestet datoriserat. Det var ungefär då IBM PC kom. Mac eller Windows var inte riktigt påtänkta än, inte heller mobiltelefoner eller internet. De sista bugina lög en halvmil egen fiberkabel på området. Bilden från 2004.

del 2

Boogie

svenskarna

Redan tidigt satsade Hercules Boogie på gemenskap på kvällarna. Bilden är från 1987.

tionshöjd, draghöjd och landningsvarv fanns strikta regler. Fetglöm varje tanke på swooping eller kalottformation! Samtliga – samtliga enskilda! – hopp böver-

vakades. Varje överträdelse renderade omedelbar groundning.

Obeogränsat mandat

Under boogiet fanns dygnet runt en särskild "boogiechef". Han eller hon skulle alltid vara nåbar (inte fullt så enkelt innan mobiltelefonerna kom) och alltid spik nykter. Beslutsmandatet var gränslöst: vederbörande kunde bestämma här och nu om vad som helst (utom flygeriet, däremot stoppa det, eller hopplederiet, däremot ställa hoppningen), och det utan att samråda eller ens diskutera ärendet med någon annan.

Eller som det uttrycktes i den information alla hoppare skriftligen fick kvittera att de både fått och förstått: "No discussion on any matter will be tolerated".

Dubblad kapacitet

"2002 gick FJS och F7 med på att fälla hela liften på samma final", berättar Nina Wass, ordförande det året.

"Det handlade dels om att höja kapaciteten, den dubblades i ett slag, men också om säkerhet. Landningsområdet hamnade långt bort, hämtning med buss, och helt plötsligt försvann de sista hotta hook-turnsen och annat farligt. Det fanns ju ingen beundrande publik längre".

Lika viktigt för att öka antalet hopp – och därmed trivseln för hopparna – var att boogiet från och med -00 flyttades från vädermässigt osäkra maj till betydligt stabilare augusti. Tidigare hade det

Boogiets fäder

Hercules Boogie initierades 1981 av följande hoppare ur GFK (nu FKCG): Martin Särnberger (chef), Sonny Olsson (samband militären), Lars Tinér (ekonomi), Jan-Erik Nilsson (säkerhet), Hans Falkeman (manifest) och Anders Bursell (marknadsföring / info). I kommittén ingick också Claes-Magnus Johansson (fält och trafik), Eric Bäckström, Anders Nyqvist, Anders Nygren, Stefan Lindblom samt (ej GFK) Pelle Fridén (Lidköpings Flygklubb) och Billy Bertilsson (samband lokala myndigheter).

legat på våren framför allt för att passa in i FJS arbetscykler, men också för att en vecka med en långhelg var enklare att ta ledig för svenskar (minns att det här startades som ett läger). Augusti däremot stämde bättre med semesterperioderna utomlands.

Att öka kapaciteten var ekonomiskt nödvändigt för organisationen. Ju mer Hercules Boogie växte, desto högre blev start- och overheadkostnaderna. Fler hopp gav helt enkelt ett bättre bidrag. Klagomål på priserna förekom knappt.

Världsrekordet!

Hercules Boogiet var helt och hållet inriktat på FS, magvarianten. Minsta uthoppningsgrupp var åtta personer. De flesta hoppade större, ibland 30-, 40-mans sekvens.

Många ville slå till exempel nationella rekord. Därför fanns FAI-domare på fältet (en organisationsdetalj bland tusen andra). Ibland lyckades det, ibland inte.

Dock sattes ett världsrekord redan 1993, nämligen ett 600-mans dirtdiver organiserat av legenden Jerry Bird under ett av alla väderuppehåll det året. Fast det godkändes inte, domare till trots. De sega byråkraterna på FAI hade inte hunnit med att godkänna klassen. Så var den visserligen bara en halvtimme gammal, men när Hercules Boogiet handlar står fallskärmsbyråkratin om inte stilla så åtminstone handfallen...

Gemenskap

Organisatörer fanns på plats från och med 1987. Redan till -91 satsade kommittén på bland annat ett jämförelsevis mycket avancerat videosystem för planering, dokumentation och debriefing av hoppen.

"Vi förstod nog inte själva hur långt framme vi låg," menar Leo Palmberg, ordförande -91, -93 och -95.

"Men ryktet gick, och vi blev snabbt intressanta för etablerade organisatörer av absolut världsklass."

Orgarna arbetade gratis för hopparna, liksom de professionella fotograferna.

Lugnt och fridfullt för sjukvårdspersonalen. De första boogierna stod dessutom en startklar ambulans på fältet. Säkerheten var hela tiden bra, men inget att skriva hem om.

Redan från Hercules Boogie 87 fick hopparna lösa sitt boende bäst de ville och kunde. 1997 körde ryssarna Tolik och Volodija en synnerlig lågbudgetvariant. Observera den öppna motorhuv. Running repair på gång?

Anders Helgesson.

Syftet var förvisso att hjälpa skydivers som kanske inte kände så många andra att skaffa kontakter och få ut max av boogiet, men jämnare kvalitet i gruppen plus en övervakande dadda höjde också säkerheten ytterligare. (Och volymen.)

Hopp och lifter

År	Antal lifter	Antal hopp
1982 ¹	18	1 422 ²
1985	70	5 608
1987	79	6 144
1989	53	4 226
1991	96	7 642
1993 ³	64	5 100
1995	51	4 038
1997	90	7 058
2000 ⁴	77	6 151 ⁵
2002 ⁴	143	11 322 ⁶
2004 ⁴	140	10 989 ⁶
Totalt	880	69.700

¹ Endast fyra dagar varav 1,5 hoppbara.

² Ytterligare ca 800 hopp ur Fokker F27, diverse klubbplan och en Vertol-helikopter från Flottan.

³ Endast 2,5 hoppbara dagar.

⁴ Flyttat till augusti.

⁵ Två Hercules sista två dagarna.

⁶ En enda final per lift.

Internationell meny

Länge lämnade kommittén all restaurangverksamhet (men inte baren) till Lidköpings Flygklubb. På menyn hamnade allt som oftast hamburgare, varm korv, pizza.

För att variera det hela tog GFK själv över mathantering. Förutom att menyn blev mer internationell sjönk priserna.

De första åren hade Flygklubben också ordnat med militärtält för hugade hoppare. Det visade sig vara helt onödigt. Från -87 fick de lösa sitt boende bäst de ville: husvagn, husbil, tält eller hotell på stan.

Detalj: el till några hundra husvagnar (för att inte tala om kök, barer, IT, PA och så vidare) kräver åtskilliga watt och ampere, kilometervis grov kabel och tjuvtals centraler. Ett uppdrag som gjort för flygplatsen och det lokala elverket.

Liveband varje kväll

Festerna slutligen är värda ett reportage för sig. De blev klassiska. Hur många boogien har haft en underorganisation enbart för underhållningen?

”Vi tyckte de tidigare boogina hade varit för seriösa på festfronten,” säger Nina Wass med en blinkning till sina företrädare.

Första Hercules Boogie, 1982, hade en enda fest en enda kväll; det sista 2004 partyn med olika teman varenda en – alltid med ett liveband i något hörn av hangaren, bredvid baren. Ingen satt hemma,

alla träffade nya kompisar – i frifall eller på kvällen.

Först en dag i luften, sedan en pilsner framför filmen med dagens mest underhållande hopp (inte nödvändigtvis de mest lyckade) och sedan rock your ass (och kanske någon pils till). Alla var där.

Skydiving is a dirty thankless job but someone has to do it.

Synpunkter

Allt var dock inte frid och fröjd. Kritik framfördes. Det hopparna i allmänhet sköt in sig på var de kalla duscharna (det både fria och varma badhuset till trots) och att toaletterna var för få.

Amerikanska facktidningen Skydiving, som var på plats år efter år, avfärdade magsurt den här europeiska bagatellen ➤

Ett påfund för de extra törstiga var ”buren”.

Där blev man serverad pilsner även under pågående hopprning.

Dock med det strängaste av förbehåll – gick man väl in kom man absolut inte ut förrän dagens hopprning var avslutad. Närmast kameran Anders Nilsson (till vänster) och Petter Jönsson.

Anders Helgesson.

Alla – alla! – var med på kvällarna. I mitten en organisatör, Jack Gregory från Zephyrhills. Till vänster Lukas Knutson, till höger Johan Alburg.

Anders Helgesson.

Öl direkt efter sista flygstart utan att spilla värdefull tid på såna meningslösheter som att ta sig till baren. Servitör är Lars Tinér, en av de ursprungliga initiativtagarna.

Anders Helgesson.

med att den bara var "extremely well publicized".

Men deltagarna var, sammanfattningsvis, lyckliga som de små barn de innerst inne var. "The best boogie I've ever been to" förekom flitigt i olika varianter i den internationella fallskärmspressen. En

Värdelöst vetande

Statistik över antalet deltagare, typ av hopp och så vidare saknas för de flesta boogien men låg alltid runt 600 hoppare från 15, 20 länder, plus alla som bara hakade på. För det sista, 2004, finns dock exakta uppgifter:

- Antal hoppare: 623 från 18 nationer.
- Yngst: 16 år. Äldst: 73. Genomsnitt: 37 år.
- Antal lifter: 140 på åtta dagar.
- FS-hopp: 9141. FF: 1088. Tandem: 181. Vingoverall: 579. Totalt antal hopp: 10989.

Som jämförelse gjorde cirka 250 hoppare 2100 hopp ur fyra plan under sju dagar på förra årets SkycampO.

F7:s besättningar åkte för det mesta hem efter dagens id, men FJS personal deltog med liv och lust i kvällsarrangemangen. En sen natt kom man på den ofantligt goda idén att råna bankbaracken för att spela kassören ett litet spratt. Fem vältränade jägare behövdes för att känka kassaskåpet till videobaracken. Som chockterapi efter synad bluff fick kassören vara med om en hårresande dogfight i en SK16 mot en rysk (!) motståndare.

År 2000 ställde F7 och FJS upp med två herkar de sista dagarna. Maffigt! Sista lifterna var en rotefflygning på låg höjd med strömhopp enskilt. Ungefär som att fälla ett fulltaligt infanterikompani... Måhända en medveten tanke?

Från slutet av 80-talet var boogiet ölleverantörens största kund i regionen under den veckan. Men konsumtionen var ändå måttlig; någon halvliter per person och dag.

1997 infördes mobil ölförsäljning på packområdet efter sista flygstart. 2002 kom "the beer-cage" för törstiga: öl redan två timmar före. Men väl en gång inne i buren kom du inte ut innan öllampnan tändes.

Mer öl: de uppskattade ölsejdlarna var ett sätt att avlasta avfallshanteringens från alla plastruggar.

Veterligen har bara ett halvdussin personer deltagit i alla elva herca-bugin. De kan stila i en enbart för dem specialtryckt t-shirt med samtliga elva loggor. Respekt!

Världens bästa hoppflygplan var förutsättningen för världens med all säkerhet bästa skojhopparläger. Något för klubben? Tja, priset är en kvarts miljard.

engelsman skrev att "...all had a fantastic time and didn't want to leave. This was my second boogie and I know I'll be back and for definite that I won't be alone".

Hälsningar

"Strax efter "mitt" boogie -04," berättar Patrik Svantesson, ordförande då, "var en kompis i New York och hamnade på en bar med tre tjejer. Berättade att han kän-

de en fallskärmschoppare. De var inte ett smack impade, för de hoppade själva. Han är chef för något de kallar Hercules Boogie, sa polaren."

De hade varit i Lidköping alla tre. "Hälsna din kamrat och tacka alla de där galna svenskarna för världens bästa boogie."

"När jag hörde det blev jag faktiskt både stolt och rörd."

Det unika planet

Dock: det som skiljde Hercules Boogie från allt annat var planet. Utan Tp84, C-130, Hercules, kalla det vad du vill, det vill säga utan F7 och FJS, hade Göteborgs Fallskärmsklubb kunnat ha hur många organisatörer och fester och andra flygplan som helst på det där gudsförgätna fältet utanför Lidköping; det hade ändå aldrig blivit mer än ett vanligt boogie i mängden, ett vilket som helst i raden (fast med världens mest opålitliga väder).

Men när 18 000 hästkrafter ryter igång, när fyra sexmeters propellrar greppar den luft som snart skall vara din, när bara sju minuter senare rampen går ner 60 frifallssekunder ovan Västergötlands åkrar och ljuset sakta, som om det självt vill stanna tiden och förlänga upplevelsen, blinkar välkommen till 80 helt vanliga civila skojhoppare som förra veckan satt i helt vanliga små Cessnor eller Otters och det enda du ser genom öppningen, gapet mot intighetens frihet, är blå himmel och du reser dig upp och hoppmästaren i arméns gröna fältuniform och headset sträcker upp fem fingrar – fem sekunder! – och du greppar näste man i formationen och rusar över krönet – over the edge! – utan att ha den blekaste aning om var du befinner dig och känner de 140 knopens fartvind smälla till i kroppen innan du saktar ner till frifall.

Då är det unikt.

I Västergötland och i varje hoppares varsel och faktiskt i hela vida världen. ■

Boogiet på nätet

FKCG håller liv i webbsidorna för de fem sista. De finns på herculesboogie.com Den officiella boogiefilmen från 2004 hittar du på vimeo.com/58705679 (del 1) och /58968521 (del 2).

- 85 års version finns på Youtube. Sök "Hercules Boogie -85".
- En riktigt giftig uthoppssfilm ligger på samma ställe. Sök "C-130 & Skydivers".
- Ett allmänt reportage om dåtida svensk hoppning finns på http://sff.se/components/com_sffpaper/papers/SFF2006-1LOWV.pdf

Efterord

Varför upphörde då detta det internationellt kanske mest kända boogiet genom tiderna? Som med sina etablerade rutiner och positiva samarbeten blivit ett närmast självspelande piano?

Tja, vi får väl skylla på Michail Gorbatsjov, den siste partisekreteraren i Sovjet. När han lagt ner sin supermakt tyckte Riksdagen att nu behöver Sverige inget försvar längre och så ströp man resurserna. De som fanns kvar skickades till diverse oroshärdar.

Av FJS återstår inte mycket. Deras underrättelser kommer numera per satellit. Transportflygheten kör luftfärja till baser i Afghanistan och annorstädes.

För udda kryddor som Hercules Boogie finns varken tid eller pengar.

Eller vänta nu! Vad var det Björn Janderberg på FJS sa när vi talades vid? "Jo för fan, vi pratar fortfarande om det här i Karlsborg. Vi ställer upp!"

Klubbkollen

Verksamheten

Medlemmar: cirka 35, cirka 20 aktiva.

Tandempiloter: tre.

Hoppmästare: cirka tio.

Hoppledare: cirka tio.

Kursledare: tre.

Kurser per säsong: en till två (konventionell utbildning).

Praktiskt

Flygplan: Cessna 206 turbo, som tar sex hoppare till 3 500 meter.

Hoppriser: 120 kronor för 1 000 meter, 150 kronor för 2 000 meter samt 200 kronor för 3 000 meter och över.

Sovplatser: 20 sängar fördelat på fem rum, plus en sovsal för 8-10 personer. En avgift på 50 kronor per dag tas ut för icke-medlemmar. Privata sovrum kan hyras per säsong för medlemmar.

Marka: Självbetjäning. I matväg finns panpizza eller toast. Både kort och kontanter går bra. Det finns även ett fullt utrustad kök och en stor grillplats.

I närheten: Badplats och camping.

Vid dåligt väder: Flygsimulator i Söderhamn.

Säsong: 1 maj till 30 september.

Söderhamns Fallskärmklubb

Inga restriktioner och bra faciliteter till trots är SÖFK inget stort besöksmål. Men de som väl hittat till Mohed brukar återvända.

"Vi är en trevlig klubb med bra stämning, även utanför hoppningen. Vi har bra klubbkänsla där vi tar hand om varandra. Alla borde komma hit!" säger Sofia Lindroth.

Text: Virginia Åslund

Foto: Sofia Lindroth

En förklaring kan vara att medlemmarna åker långt för hoppningen och stannar hellre kvar än att åka hem igen, när det inte är hoppväder. De flesta av medlemmarna kommer från Söderhamn, Gävle, Sundsvall och Hudiksvall men flera åker från Stockholm, trots att de passerar andra klubbar på vägen. Klubben består idag av cirka 35 medlemmar varav cirka 20 är aktiva.

"Men bara för att vi är en liten klubb betyder inte att det finns lite att göra."

Klubbens främsta huvudbry är ett motorbyte på en Cessna 206. Förra säsongen stod flygplanet på marken en stor del av tiden på grund av reparationer. Klubben ville inte pressa motorn för mycket och sänkte därför maxhöjden

förra året. I år kommer de flyga till 3500 meter igen, men förkortar hopsäsongen med en månad i början och en månad i slutet och förhoppningsvis klarar motorn säsongen. Under tiden ska klubben försöka hinna lösa finansieringen till en ny.

Flygplanet har även strulat tidigare och varit kostsamt. Det lilla antalet medlemmar och en inte jättestark ekonomi sätter press på klubben, men medlemmarna driver verksamheten så gott de kan.

"Alla som är på plats är engagerade, även de som hoppar lite ställer upp. Vi strävar ju mot samma sak, fast det är hårt ibland!"

Bättre rutiner

I år kommer klubben att hålla egna kurser igen, vilket de inte gjorde förra året då de fick hjälp av Sundsvalls Fallskärmklubb.

"Vi har få kursledare, och eftersom varje person har många roller gäller det att våra kursledare inte har annat att göra när vi håller kurs. Men i år planerar vi att hålla minst en själva."

De utbildar enligt den konventionella utbildningsplanen, och avstår att prova SFU, framför allt på grund av instruktörsbrist. Däremot har tandemverksamheten fått bättre ruljangs och en bättre arbetsfördelning.

"Tidigare har det varit tandempiloterna och hoppledarna som tagit hand om paxen. Men förra året började vi med ett nytt system där vi införde tandemvärdar vars uppgift är att ta hand om paxen och få dem att känna sig välkomna. Passen är jämt fördelade och schemalagda. Dess-

utom uppdaterade vi vår webbsida och gjorde det möjligt att köpa tandemhopp där. Det som behövs nu är fler tandem-piloter och kameramän."

Klubb utan restriktioner

Söderhamns Fallskärmklubb är en tack-sam klubb att besöka. De har eget flygplan, bra faciliteter, två stora landningsfält, en stor och fin bastu. Från luften syns Florsjön och vid bra väder även havet. Deras främsta fördel är att de inte har några yttre restriktioner och kan styra över verksamheten helt utan att ta hänsyn till annat.

På sommaren innebär det ofta hoppning till långt in på kvällen, ibland natten, och de anpassar flygningen beroende på vad hopparna känner för. När Magnus Falk kommer med precisionsmattan är det låglifter med precision och kalottflygning i fokus. Annars är det mest FS-hoppning.

"Vi är ingen tävlingsklubb direkt utan testar lite av allt möjligt. I år hoppas vi även få till att Team Playground kommer hit så vi kan prova något nytt".

Förra året bjöd klubben in paret Annika och Stefan Burström för att hålla en kalottkurs, som även lockade hoppare från både Stockholm och Göteborg. Annars är det är mest klubbens egna medlemmar som hoppar i Mohed.

"Men vi har en del gäster från andra klubbar hos oss, och några stamgäster som återkommer ofta. En säsong var det Odin Tømte från Norge som vann hopp-ligan!"

Sofia Lindroth:

"Jag började hoppa 2012 och blev invald i styrelsen som sekreterare samma år. Året därpå blev jag ordförande, en roll med många utmaningar som jag trivs med. Det är kul att vara en del av verksamheten på detta sätt."

Verksamheten

Medlemmar: cirka 30 varav cirka 20 är aktiva.

Tandempiloter: två till tre.

AFF-instruktörer: en.

Hoppmästare: fem.

Hoppledare: ett tiotal.

Kurser per säsong: två till tre, (AFF).

Säsong: 30 april till 31 oktober.

Praktiskt

Flygplan: Cessna 182 (Kryss-Berra).

Hoppriser: 170 kr för hög höjd, 130 kr för låg höjd (gäller även för icke-medlemmar).

Sovplatser: Sovbarack, sköna soffor i klubbstugan. Brukar lösa sig.

Marka: Självbetjäning. Det finns mikromat, choklad, läsk och glass. Både kort och kontanter går bra.

I närheten: Lanna Badbrott, Go-cart, ÖFK-baren.

Vid dåligt väder: ÖFK:s majestätiska bastu och bar.

Webb: www.orebrofallskarmsklubb.com

Örebro Fallskärmsklubb

De har inte det största eller snabbaste flygplanet, så varför ska du besöka Örebro Fallskärmsklubb? "Vi är den fallskärmsklubb som har skönast häng och gör roliga inlägg" säger Calle Ericsson.

Text: Virginia Åslund
Foto: Stina Johansson

Under kommande säsong 2015 kommer medlemmarna att hoppa ur en Cessna 182 som tar fyra hoppare till 3 000 meter. För tillfället fungerar det planet bra för klubben men i framtiden vill de ha ett turbinplan och behöver växa en aning.

"Alla vet att det inte är så häftigt att flyga 182:a men det är det vi har nu. Det är lite av en utmaning för oss nå ut till andra hoppare. Geografiskt ligger vi kanske lite halvtaskigt, med FKCG i söder och FK Aros österut men vi kompenserar ju med annat. Vi har en nyrenoverad klubbstuga och vår bastu är dubbelt så stor som FK Aros", berättar Calle Ericsson från Örebroklubben.

Ser ljust ut trots problem

Örebro Fallskärmsklubb har onekligen haft sin beskärda del av problem. För ett par säsonger sedan tvingades klubbens dåvarande flygplan att nödländas och fick därefter skrotas. Klubben stod utan eget flygplan och till råga på det råkade klubbstugan ut för en vattenläcka som krävde en totalrenovering. Klubben förlorade medlemmar under tiden och idag består man av cirka 30 stycken, varav ett 20-tal är aktiva. Men de är ett entusiastiskt gäng som ser ljust på framtiden.

"Om vi får sticka ut hakan lite så vill vi om fem år ha fördubblat antalet aktiva hoppare, göra 3 000-4 000 skojhopp och

500-800 tandemhopp per säsong och hoppa från ett turbinflygplan".

Fördelar utan schema

De flesta av medlemmarna kommer från Örebrotrakten och någon enstaka från Stockholm och Göteborg. Klubben har tillgång till två, tre tandempiloter och har två AFF-instruktörer. Utöver hopp- ledarpass så är inget schemalagt, och klubben hjälps åt med att plocka fram hälsodeklarationer eller servera kaffe till de som ska hoppa tandem.

"Det låter klyschigt och jag vet att fler klubbar säger så, men vi är som en enda stor familj. Vi ser till att fördela arbetet väl på de som är på plats, alla ska ju få hoppa! Jag tycker vi är bra på att behålla medlemmar, i alla fall de som vill bli hoppare. De som slutar är folk som har nått andra stadier i livet, som att bilda familj, eller så har de bara inte fastnat för hopplivet."

Bermuda Boogie

Inför denna säsong planerar klubben att hålla tre kurser, vilket är en mer än förra säsongen. De jobbar mycket på marknadsföringsfronten, främst genom sociala medier med annonseringar, tävlingar och att integrera med följarna. Klubben har även uppdaterat webbsidan. Det är den här gången klubbens tur att anordna Bermuda Boogie (ett boogie som NYFK,

LFK och ÖFK turas om att hålla), vilket de ser fram emot.

"Vi kommer anordna ballonghoppning, coacher och inlägg på några exotiska platser!"

Duktiga på att landa

ÖFK:s hoppfält är ökat för att vara lite svårt att landa på eftersom det är kuiperat. Men nytt för denna säsong är att flygplatsen bredvid ska förlänga banan och klubben kommer eventuellt att få schakta om fältet lite, så att det blir större. Klubben har även ritningar på en pond de drömmer om att få anlägga i framtiden.

"Men vi blir duktigare på att landa och vi har några som är riktigt duktiga på att tracka och flyga kalott. Kunskapsmässigt så har klubben några bossar som har 1 000-3 000 hopp och så är det vi andra med 50-400 hopp, så det finns ett glapp där emellan vi vill fylla."

Sista liften brukar innebära ett inlägg på Rosta Gärde, en samling fotbollsplaner i anslutning till ett fritidsområde. Inhoppen brukar väcka intresse hos allmänheten.

"Vid speciella tillfällen gör vi inlägg hos mig. Då landar C- och D-certarna på en golfbana och så och så avslutar vi kvällen med att bada badtunna och dricka öl", avslutar Calle Ericsson. ■

Calle Ericsson:

"Jag började hoppa 2013 och kom in i gemenskapen från första dagen. Jag blev en av flera som lade en massa timmar på att bygga upp klubbstugan under förra vintern. Formellt är jag i dagsläget marknadsföringsansvarig i klubben, men fungerar lite som en allmän resurs där det behövs. Jag jobbar inom norsk oljeindustri, så det finns mycket fritid att nyttja."

Popcorn

i vintermörkret

Under vinterhalvåret lyser fallskärms hoppningen med sin frånvaro. Det är flera månader till hoppstart och suget efter att hoppa ut från ett flygplan är stort. Att då få träffa sina fallskärmsvänner och titta på fallskärmsfilmer gör att abstinensen lägger sig aningen. I år hölls Stockholm Skydive Film Festival på Svenska Filminstitutet på Gärdet i Stockholm.

Text och foto Tomas Almbo

Peter Törneström och Sabine Knutsson väntar spånt på årets filmer.

För första gången i filmfestivalens historia kunde biobesökarna få med sig popcorn in i salongen. Tidigare år har visningen skett på ställen som inte serverar popcorn. "Det började nästan bli ett krav från besökarna!" säger huvudorganisatören Carolina Mallwitz och skrattar.

I år infann sig 140 personer för att kolla på film, mingla och festa i filminstitutes lokaler.

Vem som helst kan skicka in ett filmbidrag och ställa upp i tävlingen. Dels i

Årets vinnare

Bästa film

1. Rune Aspvik – Galenskaparna
2. Mikael Hedén – Skydive Riksgränsen

Bästa TV-Show

1. Martin Eidensten – Buy my Rig
2. Rune Aspvik – Galenskaparna

Juryns pris

Johanna Säfstén – Skydive friends

Bästa stillbild

1. Daniel Hagström – Sunset swoop
2. Tomas Almbo – Trassel

Alex Ranström tar emot Rune Aspviks pris för bästa film.

den återkommande kategorin bästa film och en för varje år unik kategori som i år var bästa TV-show.

Norsk vinnare

Under eftermiddagen visades femton filmer där besökarna röstade på de två filmer i varje kategori man ansåg vara de bästa. På kvällen visades sedan de åtta filmer som fått flest antal poäng.

Kvällens stora vinnare var Rune Aspvik med filmen Galenskaparna som vann bästa film och tog andra pris i bästa TV-show. Filmen var en variant av Galenskaparnas klassiska OS-sketch och tävlingen Hoppa bort. Kul är också att filmen är gjord av våra norska vänner i Oslos Fallskärmsklubb.

På andra plats i bästa film kom Skydive Riksgränsen av Mikael Hedin. En väldigt snygg produktion om fallskärms-hoppning i Riksgränsen.

Sin vana trogen hade Martin Eidensten siktat in sig på årets specialkategori och gjort en suverän parodi på TV-Shop där han säljer sin gamla rigg med filmen Buy my rig. Filmen drog ner flest skratt och vann bästa TV-show. Juryns pris gick till Johanna Säfstén och filmen Skydive Friends, en feelgood-film.

Vinnare i kategorin bästa TV-show, Martin Eidensten.

En annan kategori på festivalen är bästa stillbild. Veckan innan festivalen hade hoppssverige möjligheten att på nätet rösta bland femton bilder. Vinnare blev Daniel Hagströms bild på Stefan Burström som swoopar ponden i Dubai. På andra plats kom Tomas Almbos bild på kalottformationslaget Team Entangled och trea blev Johannes Bergfors bild Just Another Sunset.

Innan festivalen var över och vinnarfilmen sågs igen utannonserades nästa års tema; Reseskildring. "Kanske är festivalen på resande fot när nästa års vinnare koras..." meddelar Carolina.

Cold Steel

Sin vana trogen delades även årets Cold Steel Award till minne av Lukas Knutsson ut på festivalen. Priset tilldelades i år precisionshopparen Magnus Falk med motiveringen: "The Cold Steel Award 2014 går till en passionerad slitvarg, som med outtröttlig envishet kämpat sig till stora prestationer i flera fallskärmsgrenar. Redan 2003 vann han ett VM-brons i kalottformation med laget Romme Rotation. De senaste åren har han ihärdigt satsat inom grenen precision och 2014 var ett riktigt genombrottsår med SM-

The Cold Steel Award

The Cold Steel Award delas sedan 2002 ut till personer eller lag som gjort enastående insatser inom fallskärms-hoppning eller BASE.

Utmärkelsen delas ut till

minne av Lukas Knutsson, framstående svensk hoppare som omkom i en BASE-olycka i Schweiz, oktober 2002. Lukas Knutsson startade Basic Camp i Sverige 1994 och höll förmedlandet av kunskap högt. Ordförande för stiftelsen är Sabine Knutsson, fru till Lukas Knutsson. Läs mer om stiftelsen på: www.lukieland.se

Lukas Knutsson

Sabine Knutsson presenterar årets mottagare av The Cold Steel Award, Magnus Falk.

guld och ett svenskt rekord på åtta centimeter på tio tävlingsrundor. Mottagaren av The Cold Steel Award 2014 heter Magnus Falk."

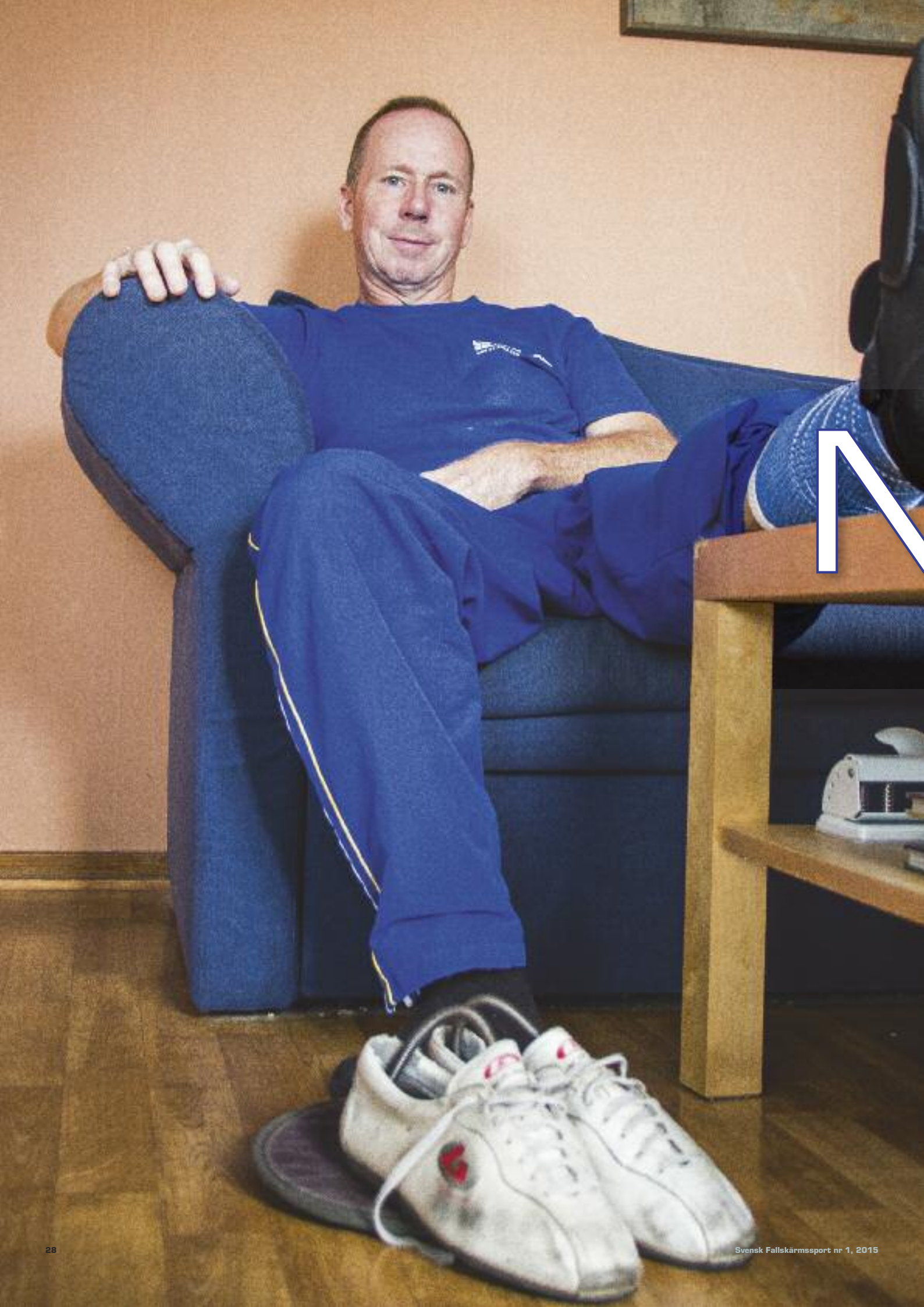
"Att få mottaga The Cold Steel Award är en stor ära" säger Magnus. "Att få visad uppskattning för det arbete man lagt ner är otroligt kul. Jag kände dessutom Lukas, han var en otroligt positiv person och jobbade alltid för att på olika sätt utveckla hoppssverige."

Läs mer om Magnus Falk i detta nummers nyfiken på-reportage.

Tema för filmfestivalen 2016

Reseskildring!

Ta med oss på din resa från hemmet till klubben, på din hoppresa utomlands eller bara så enkelt som resan du gör varje hopp; från marken upp i luften och ner igen. Ta med oss runt till Sveriges hoppklubbar eller på din base-resa. Visa oss flygplan, båtar, bilar, cyklar, gångstavar eller vad som än krävs. Visa oss helt enkelt hur du reser med hoppningen i fokus!

Magnus

När jag träffar Magnus i hans lägenhet i Bromma är hans vänstra ben gipsat efter att nyligen ha opererat bort en benbit i foten. "Troligen är den från base-olyckan 1999 när jag kraschade in i en bergvägg" säger Magnus.

Hans fallskärmskarriär är kantad av nära-ögat-upplevelser, triumfer, olyckor, VM-medaljer och historier som få i fallskärmssverige har eller någonsin kommer att få uppleva.

Text och porträttfoto Tomas Almbo

De senaste tio åren har Magnus Falk satsat stenhårt på precisionshoppning. Han har gjort kring 3 500 precisionshopp och deltagit på otaliga tävlingar runt om i världen. 2014 tog han en sjätteplats på tävlingen i Dubai vilket placerar honom i den absoluta världstoppen inom precision.

Började som fallskärmsjägare
Magnus fallskärmskarriär började dock trettio år tidigare när han ryckte in i lumpen som fallskärmsjägare.

"Jag brydde mig inte om jägar-biten över huvud taget, jag ville bara hoppa fallskärm" berättar han. Men innan hans civila fallskärmskarriär kom igång gjorde han några skidsäsonger nere i alperna.

"Jag åkte mycket skidor på den tiden." Vid en skojtävling i Chamonix hällde han i sig en öl under inäket till ett hopp, slängde ifrån sig ölen och gjorde en framåtvolt i hoppet. Det gjorde att han vann tävlingen. Sedan barnsben har han även spelat golf och tävlat även på en professionell nivå. "Innan jag började med hoppning på allvar ville jag först se hur bra jag kunde bli i golf."

Alla som träffat Magnus vet att han är tävlingsmänniska ut i fingerspetsarna. Han arbetar hårt och metodiskt för att nå sina mål och ger sig inte förrän han gjort det. När så den professionella golfkarriären lades på hyllan blev det hoppning för hela slanten.

Eftersom Magnus är från Iggesund blev det Söderhamns Fallskärmsklubb han började hoppa hos. 1993 blev han klar med utbildningen och ägnade nästkommande år åt diverse skojhoppning. 1996 bildade han fyrmannalaget Strecksex tillsammans med Bosse Andersson, Micke Andersson, Petter Sundsten och Sven Pettersson på kamera. Som bäst tog de en femteplats på SM 1997 där cirka fjorton lag tävlade. Under samma period börjar Magnus med kalottformation. "På den tiden var det verkligen vilda västern. På ett läger i Borlänge hade vi sju reservdrag på sex dagar."

CF-karriären tar fart

1997 bildas kalottformationslaget CreWdoo. Förutom Magnus var medlemmarna Petter Sundsten, Anders Sandvik, Micke Andersson och även här Sven Pettersson på kamera.

Magnus Falk

Ålder: 51.
Familj: Barnen Olle 13 och Emil 11.
Antal hopp: 6 985.
Antal base-hopp: Knappt 200.
Klubb: FGCC.

Laget blev riktigt bra och skulle representera Sverige på VM 1998. Några veckor innan VM är laget i Borlänge och tränar. I ett av hoppen blir en dockning för hård och de trasslar in sig in varandra. Det slutar med att Anders har två skärmar virade runt sig.

Magnus berättar: "Jag klarade mig från intrassling och snurrar mig ner efter Anders och ser hela förloppet. Han försöker få ut reserven men lyckas inte på grund av att han är invid i flera skärmar." Anders går hårt i marken och överlever inte.

Efter olyckan slutade Petter med CF. Magnus och Micke ville dock fortsätta och hittade Anders Nordqvist, Jens Grahn och Svante Lundberg. Tillsammans bildade de laget ➤

Magnus visar att man kan hoppa med en telemarksskida och en slalomskida.

CreWers. Dock var tempot i laget lite för lågt för Magnus smak, "CreWdoo matade hopp medan CreWers tog det lugnare, vilket inte riktigt är min grej".

Så efter SM 2000 upplöstes CreWers och den första uppsättningen av CF4-rotationslaget Romme Rotation bildades istället. Medlemmarna var Magnus Falk, Dan Ondrejka, Thomas Biehl och Tomas Salberg. Höjdpunkten för laget blev VM 2003 där de tog ett brons och ett av Magnus mål uppfylldes, att ta sig till världseliten inom CF. Det fick även bli avslutningen på hans CF-karriär.

"Ett av de roligaste minnena jag har av CF skedde under ett läger i Gryttjom". Till lägret hade man tagit in några amerikanska cocher, "sådana där riktigt coola killar". När en av dem frågade om

någon av deltagarna ville göra en down-plane var givetvis Magnus på. (En down-plane är när två hoppare under kalott krokar fast i varandras ben och riktar skärmarna mot marken, reds.anm). Magnus fick ett riktigt bra grepp om coachens ben, upplägget över Gryttjom var perfekt och han visste att det här kunde bli riktigt bra. Ett par hundra meter över marken började amerikanen rycka i benet, men Magnus släppte inte.

"Jag tänkte inte ge upp en så perfekt setup, speciellt eftersom jag skulle få en fin medvindslanding!" säger han och ler.

Coachen ryckte mer och mer och hårdare och hårdare för att komma loss, men Magnus höll honom fast. Så på en perfekt hook-höjd släppte han benet och de två planade ut åt varsitt håll i två perfekta swoopar. Efteråt kommer coachen fram till Falk och säger "When you feel someone twitching their leg, let them go!". Magnus skrattar och säger att amerikanen ändå var rätt nöjd.

Base-hoppning

I mitten på 90-talet tittar Magnus och Petter på mycket base-filmer och känner att det är verkligen något de vill göra. En kväll blir suget så stort att Magnus själv tar sin rigg och åker till en mast känd inom base-kretsar. Det han inte vet är att det krävs speciell utrustning för att hoppa base. Kalotten ska packas utan bag, piloten vara av större modell, med mera. Magnus rigg är en vanlig fallskärmsutrustning med skärmen packad i bag och med en betydligt mindre pilot än vad som används vid base-hoppning.

Han påbörjar klättringen upp i den trehundra meter höga masten. När han når hundra meter märker han dock att det blåser alldeles för mycket för att hoppa, och bestämmer sig för att klättra

ner igen. "Det är väldigt sällan jag vänder tillbaka när jag väl bestämt mig, men hade det inte blåst så mycket den där kvällen och jag inte klättrat ner hade jag inte suttit här idag," säger Magnus.

Två år senare kommer Petter tillbaka till Sverige efter att ha tillbringat några månader i USA. Där har han bland annat gått base-kurs och då lärt sig hur man packar en base-skärm. Han packar Magnus vanliga skärm, en Fury 220, utan bag och de planerar att Magnus ska göra sitt första hopp de närmsta dagarna. En natt blir suget för stort hos Magnus, och åter igen sticker han iväg själv till masten, men den här gången med en korrekt packad rigg.

Han beskriver hoppet: "När jag kommit hundraåtta meter upp i masten tyckte jag det räckte. Varför klättra hundra meter till om man inte behöver?"

Uthoppet blir inte klockrent, han gör det klassiska misstaget att tippa framåt och går in i headdown. Men han dumpar och skärmen öppnar spikrakt. Nästa dag när Petter kommer tillbaka till klubben och ser skärmen undrar han varför Magnus packat upp den. "Han blev lite häpen när jag berättat vad jag gjort."

Under intervjun berättar Magnus otaliga base-historier. Den om hoppet när det var ett hav av dimma och alla vände tillbaka utom Magnus. "Hade jag gått två timmar tänkte jag absolut inte gå tillbaka".

Om hoppet i Kjerag när han bestämt sig för att göra åtta framåtvoltar utför en klippa, när rekordet var sex. "Det var väl fifty-fifty om jag skulle klara det eller gå i backen. Men på den tiden levde jag på ett annat sätt. Jag ansåg att om jag dog idag hade jag ändå levtt ett bra liv". Och visst klarade han att göra åtta volter, även om det var på håret.

Olyckan i Brento

1999 begav sig Magnus och en vän ut på en road-trip i Europa för att hoppa base. I Brento stannade de och skulle göra några wingsuit-hopp. Innan dessa hopp hade Magnus endast gjort två wingsuit-hopp från flygplan. Stället de hoppade på är en brant klippa i exit, sedan flackar det ut för att sedan bli brant igen. I det första hoppet utlöste Falk skärmen innan han kom fram till nästa brant.

"Inför det andra hoppet hade jag bestämt mig för att ta mig över det flacka området, och dra skärmen så fort jag kommit förbi det."

Problemet var att det börjat blåsa en del motvind, men det hindrade inte Magnus. Sagt och gjort hoppade han ut från klippan, flög över flacken och lyckades passera den precis. När han drar skärmen får han en 180-graders öppning och med vinden i ryggen blåser han rakt

Vem behöver flygplan när man kan träna precision i Lugnets hoppbacke i Falun?

Davids fotoskola

del 1

David Bengtsson

Är man intresserad av fotografi så finns det oändliga möjligheter att lära sig grunderna i hantverket genom att exempelvis gå en kurs, läsa en bok, surfa på nätet, läsa tidningar och framförallt genom att leka med sin kamera och ta en herrans massa bilder på marken. Gör det.

Vad jag tänker fokusera på här är istället saker jag finner intressanta för just fallskärms hoppning och fotografering. I denna första del vill jag fokusera på visionen, detta buzzword som jag egentligen hatar.

Jag har aldrig varit en speciellt talangfull hoppare. Det är lite tråkigt, för det innebär att jag har fått begränsa mig i mitt frifallsfotograferande. Detta kan vid en första anblick verka en smula nedslående. Jag tränar suktande mot de där gamla rävarna som tycks kunna gå med vilken formation som helst och få vad som helst på bild.

Vad jag dock upptäckt är att begränsningar kan vändas till min fördel. Genom att fokusera på vad jag faktiskt kan göra, fokuserar jag på andra saker än vad de som anses vara bäst inom gebitet ägnar sig åt.

Om vi generaliserar finns det tre typer av fallskärmsfotografer. De riktigt superduktiga som ofta fotar lite större grejer, som det där världsrekordet eller reklamjobbet. Sen har vi tandem och lagfotograferna som är duktiga, men vars fokus oftast är att ta samma helt okej bild om och om igen, så att kunden / laget blir nöjda. Kvar har vi "övriga" och här är det ofta hoppare som verkligen gillar att hoppa och att fota, men som oftast har med sig kameran i frifall och anpassar sig till hopparna.

Problemet med den strategin är att man som fotograf måste förlita sig på rätt mycket tur. Jag säger inte att detta är fel,

men jag vill göra er uppmärksamma på att det finns fler möjligheter och en öppning för en fjärde typ av frifallsfotograf här.

Det är lite som en dokumentärfilm kontra en spelfilm med manus. Båda projekten har en fotograf, men fotografen med ett manus har mycket större möjlighet att få till det som han vill.

Om vi tar den här sidans bild på Hella Stening, som ett exempel, så är den alltså arrangerad. Alla fattar att bilden är tagen med syftet att ta en porträttbild på Hella och hennes röda hår i frifall. Det var inte speciellt komplicerat och krävde inga fantastiska krav på mina fallskärmsskills.

Vad som krävdes var att jag tog kommandot som fotograf på marken och fick med mig Hella på noterna och genomförde min idé.

I nästa nummer av tänkte jag prata om kameror och objektiv för hoppning. Missa inte det.

CONQUER THE AIR

CLASH of CHAMPIONS

INFLIGHT DUBAI

CONQUER THE WORLD

WWW.INFLIGHTDUBAI.COM

INFLIGHT
DUBAI

25TH NOVEMBER - 1ST DECEMBER 2015

BRACE YOURSELF FOR INFLIGHT DUBAI'S
BIGGEST MULTI-DISCIPLINARY WIND
TUNNEL COMPETITION!

- DYNAMIC
- FORMATION SKYDIVING
- BEST TRICK
- SURPRISE COMPETITION

PRIZE MONEY: \$200,000

TO PARTICIPATE IN THE COMPETITION VISIT
INFLIGHTDUBAI.COM

f InflightDubai

t @InflightDubai

ig @InflightDubai

y InflightDubai

Nära ögat!

av Tomas Almbo, Stockholms Fallskärmsklubb

Sedan en skidolycka för femton år sedan är min högra axel svagare i ytterlägen. Jag har dock inte haft några större problem med den förrän i somras. Det började i slutet på juni när jag i en landning efter ett träningshopp i swooping snubblade framåt och tog emot mig med utsträckta armar. Jag kände då hur axeln "poppade", som om den flyttades ur sitt läge och sedan tillbaka igen. Det gjorde lite ont, men jag kände inte att axeln hade försvagats något.

Efter att jag vilat några dagar var jag igång igen. Men det dröjde bara några dagar innan axeln skulle hoppa ur led, och då under skärm. Efter att ha hoppat av planet på femtonhundra meter och löst ut skärmen var det dags att plocka bort RDS:en (löstagbar slider). Det görs genom att man rycker i ett handtag på slidern. Det satt hårt och det motståndet räckte för att axeln skulle hoppa ur led.

Jag hängde där i skärmen med endast en fullt fungerande arm, men jag lyckades flyga ner och göra en hård men ändå hyfsad landning efter en rätt dålig flär. Väl på marken fick jag själv axeln på plats genom att luta mig framåt och pendla med armarna.

Jag åkte in till Akademiska Sjukhuset i Uppsala och fick den undersökt av läkare som gav mig några olika övningar och rekommendation om att vila från hoppning i några veckor. Jag ändrade mina sommarplaner helt. Jag filmade inga mer tandem, jag tränade inte swooping och ställde inte upp i SM. När jag väl började hoppa igen funkade det bra. Jag anpassade mina rörelser så att jag inte skulle belasta ytterlägen.

Det blev så pass bra att jag inte kände av den alls och då började jag glömma bort att den faktiskt är svag i vissa lägen.

Så när jag en söndag i september ska hoppa ur planet på en låglift händer det igen. Innan exit håller jag min högerhand på stängen på insidan av flygplanet när jag

lutar mig ut för att spotta. När jag lämnar planet vilar handen kvar på stängen och armen sträcks bakåt, som jag brukar göra när jag exiterar. Det var ingen belastning eller ryck på något sätt men den lilla rörelsen räckte för att axeln skulle gå ur led igen, denna gång i frifall.

Jag kan inte använda höger arm att flyga på, så jag snurrar okontrollerat innan jag hittar rätt frifallsposition och blir någorlunda stabil. Jag har på marken övat flera gånger att nå piloten med vänster hand om något skulle hända. Jag hade ju dessutom landat min skärm tidigare med axeln ur led så jag visste ju att det gick. Så det var precis det jag gjorde nu.

Jag drog min huvudskärm med vänster hand och fick ut en fullt fungerande, bärande skärm. Den här gången gör det ordentligt ont i axeln. Jag kan inte få ner höger styrhandtag med höger hand, så jag tar ner båda styrhandtagen med vänster hand och styr på så sätt ner min skärm.

Landningen blir hård men jag slår mig inte. Som tur var fanns min lagkamrat, Fredrik Eklund som är ortopedisk kirurg, på marken och var snabbt på plats. Efter lite lirande och skrikande från min sida fick han axeln på plats igen.

Min säsong var därmed över. Axeln hade skador som var tvungna att åtgärdas kirurgiskt för att bli bra igen. Hösten bestod av att jaga på sjukvården för att så snabbt som möjligt få till en operation för att kunna hoppa igen sommaren 2015.

Så i februari fick jag till slut min axel opererad. Man gjorde en så kallad Laterjet operation. Den går ut på att man tar en loss en benbit från nyckelbenet och med två skruvar fäster på framsidan av "skålen" som axel-

kulan vilar i. På så sätt fungerar den som en extra barriär och hindrar att axeln hoppar ur led igen.

När jag ser tillbaka på hela händelseförloppet finns det många saker som skulle gjorts annorlunda. Att så tidigt efter en dislokation utsätta den för så hög belastning som jag gjorde är inte att rekommendera. Och att i frifall med en icke fungerande högerarm lösa ut en tungt lastad huvudkalott hade kunnat vara förenat med livsfara.

Om jag fått en kraftig snodd på kalotten och inte lyckats kutta den på grund av armen hade jag behövt dra reserven med stor risk för intrassling. Eftersom jag tränat att nå piloten med vänster arm och även tidigare landat med en dislokerad axel så hade jag skapat ett inövat beteende.

I situationen skulle jag givetvis på en gång utlöst reserven. Jag är glad att det gick så bra som det gick och ser fram emot sommarens hoppning. ●

Röntgen från sidan av Almbo's axel.

Nära ögat? Alla vill höra din berättelse...

Vi på SFS vet att det i fallskärmsverige finns hur många händelser som helst som stannade vid en erfarenhet istället för att bli incidentrapport, skaderapport eller ännu värre.

Den där gången du kom undan med blotta förskräckelsen, ett generat skratt (dagen efter) och grundplåten till en av historierna vi hör i bastun eller vid lägerelden. Vi vill gärna

publicera sådana. Sänd din "nära-ögat-historia" till oss så kanske den kommer i tryck tillsammans med en snygg illustration! E-post till oss hittar du på sidan 3.

KONTAKTA SFF!

Kansliet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post: info@sff.se

Riksinstruktören

Petter Alfsson-Thoor
Telefon: 021-41 41 10
E-post: ri@sff.se

Beställ material på SFF:s kansli

- Boken "Flyga fallskärm", utbildningsbok i fallskärmsmanövrering.

Styrelsen

Ordförande: vakant
Ledamot/kassör: Stefan Nilsson,
e-post: kassor@sff.se
Ledamot: Gunilla Sigurd,
e-post: gunilla.sigurd@gmail.com
Ledamot/kommunikation: Henna Canevin,
e-post: henna@sff.se
Ledamot: Christer Dahl,
e-post: dahl.christer@gmail.com
Suppleant: Bengt Lysell,
e-post: bengtlysell@gmail.com
Suppleant/miljö: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com

Valberedningen

Robbin Havasi, (sammankallande),
e-post: robbinhavasi@gmail.com
Magnus Våge,
e-post: magnus.vage@enfo.se
Jens Grahn, e-post: jens_grahn@hotmail.com
Posten som suppleant i valberedningen
är för tillfället vakant.

Vill du veta mer om

Skatter och avtal: Kontakta förra ordföranden
Lina Gardlow, e-post: lina@sff.se
Ekonomi: Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Kommunikationsansvarig samt kontaktperson
för kommunikationskommittén: Henna Canevin,
e-post: henna@sff.se
Förbundsjurist, allmänrättsliga frågor, avtal,
försäkringar, tävling: Håkan Dahlquist,
e-post: hakan@sff.se
Miljöfrågor: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com
Materielkommittén: Henrik Grentzelius,
e-post: henrik.grentzelius@comhem.se
Utbildnings- och säkerhetskommittén:
Petter Alfsson-Thoor, e-post: ri@sff.se
Tävlingskommittén: Lena Kaulanen,
e-post: lena.kaulanen@gmail.com
Lufttrumsfrågor: Märten Nordlander,
e-post: marten@sff.se
Försvarskommittén: Johan Julin,
e-post: johan.julin@hotmail.com

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Ordförande,
vakant

Stefan Nilsson,
kassör

Gunilla Sigurd,
ledamot

Henna Canevin,
ledamot

Christer Dahl,
ledamot

Bengt Lysell,
suppleant

Daniel Ingered,
suppleant

Petter
Alfsson-Thoor

Kansli-chef och
riksinstruktör

www.sff.se

På hemsidan hittar du fakta,
information och nyheter om hoppning.

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation,
medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet
delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

Begagnatmarknad, nyheter, fler produkter och mer info på

www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop AB, Kokilgatan 12 B, 721 33 Västerås E-post: info@uffeshoppshop.se Tel: 021-355 750, Fax: 021-355 377

Sista solnedgången 2013 spenderades över Oceanside, Kalifornien för fotografen Johannes Bergfors och Tobias Pontvik som befinner sig i vinkelformationen ledd av Mikey Carpenter.

Foto Johannes Bergfors.